

SOKOL AMERICKÝ

VĚSTNÍK AMERICKÉ

OBCE SOKOLSKÉ

ROČNÍK XXXIX.

CHICAGO, ILL., 15. ČERVNA, 1926.

ČÍSLO 4.

Svatopluk Čech:

BRATRSTVÍ.

Odhod'me ten kalich žluči,
z něhož moru dech se chví,
nechat' kolem jasně zvučí
svatý pohár bratrství.

Nechtěj nikdo po své hlavě
všechny v jeden útvar skout;
dokud národ bují zdravě,
různo kypí žití proud.

Jdeme-li jen k témuž cíli,
vznět-li stejný srdcem chví,
však se najdem' v pravou chvíli
pod jedinou korouhví.

Cít a rozum dejte zbraně,
jimiž druhu čeli druh,
dravé zášti, vzteklé haně
hrad'me cestu v český kruh.

Kdo chceš hasit bratrů sváry,
očist' láskou vlastní hrud',
utlum v sobě zlobné žáry,
sám vždy snášenlivým buď,

odhod' trpký kalich žluči,
z něhož moru dech se chví,
nechat' jasně kolem zvučí
svatý pohár bratrství.

Dr. L. Štolfa:

PROČ JEDEME NA SLET?

Kdykoliv podniká se něco velikého, nějaký významný podnik, který, ač spojen s jistými obětmi, přece přinese mnoho dobra, vždy najde se dosti, ba snad bych řekl, více nežli dosti, kritiků ne sice povolaných, ale raději kritiků z povolání, kteří bojíce se poctivé práce, raději specialisují v kritice. Takoví kritikové mají velice pěkné theorie, velice pěkně mluví, mají stále prospěch a dobro své organisace na zřeteli, ale když přijde k nějakému činu, tu "skutek utek". Ke každému poctivému pracovníku přivinou se takoví cizopasnici, kteří spoléhajíce se na jeho pevnost, plazí se po jeho kmeni a takto zdánlivě dosahují těchže výšin, a nezkušený pozorovatel často jim připisuje tutéž zásluhu jako pracovníku, který jenom na své síly se spoléhaje poctivě se snaží o povznesení organisace, pro kterou pracuje.

Nejvýznamnější událostí tohoto roku pro americké sokolstvo jest Osmý všesokolský slet v Praze, na který těší se všichni upřímní Sokolové po celém světě. Osmý slet jest velikého významu pro rozvoj a postup myšlenky sokolské.

Jsou však mnozí v řadách sokolských i mimo ně, kteří pohlíží na tento zájezd amerického sokolstva na slet spíše jako na nějaký výlet, jako na zbytečné plýtvání peněz, které nepatří do rámce pravé sokolské činnosti. Takoví si však neuvědomují, co vlastně jest takový všesokolský slet, jaké jsou to vlastně pohnutky, které nás vedou k tomu, abychom Sokolové z celého světa sešli se v té naší stověžaté matičce Praze.

President Tomáš G. Masaryk takto vyjádřil se o VII. Sletu roku 1920: "Slet je velkou národní školou energie, podnikavosti a kázně v tom smyslu a ducha, jež srdečně vítám."

Ano, slet jest ukázkou sokolské síly a kázně po stránce tělesné i po stránce duševní. Slet jest skvělou ukázkou toho, co dokáže pravý český duch, co dokáže pravý český člověk, slet takřka ilustruje naše ideály národní po stránce tělesné a duševní a předvádí je světu, aby ukázal, že ten malý sice národ český jest zdrav ve svém nitru a že jest schopen vývoje a pokroku až k těm metám nejvyšším.

Účelem našeho zájezdu jest, abychom na slet něco přinesli a ze sletu si něco odnesli.

Není to tak velice pomoc finanční, kterou sletu přineseme, nýbrž hlavně pomoc morální, na kterou počítá Česká Obec Sokolská, jest to projev sokolského bratrství a sesterství. Naše šiky americké rozmnoží tu velikou armádu sokolskou v Čechách, která celému světu ukáže svou sílu, naše šiky pochodující společně se zámořskými bratry dotvrdí před celým světem vzájemnou lásku bratrskou, kterou ani moře, ani dlouhá léta odloučení nedovedla utlumiti, nedovedla smazati. A z toho zajisté naši bratři tam za mořem čerpatí budou chuť a sílu k nové práci.

Daleko více prospěchu však si odneseme ze sletu sami. Budeme svědky toho, co lze dokázati úsilovnou prací a kázní, budeme svědky toho, k jaké dokonalosti lze vycvičiti tělo, aby schopno bylo ladných pohybů.

Obrovské massy lidských těl tvořiti budou krásné obrazy síly a křepkosti. Ze studnice nadšení a obětavosti sokolské čerpati budeme osvěžující doušek ku další práci na poli sokolském. A věru potřebujeme toho osvěžení zvláště zde v Americe, potřebujeme povznesení k ideálům a odvrácení se od materialismu amerického. Naučíme se novým způsobům práce, novým prostředkům, jež snáze nás povedou k cíli. Sokolství jest stálý pokrok a proto neustále musíme se učit, neustále musíme od dobrého pokračovati k lepšímu a stále více a více se povznášeti tělesně i duševně.

A našim dětem, které narodily se v této zemi, které dosud jenom z doslechu znají starou naši vlast, zajisté s radostí ukážeme, že ta naše otčina není nějakou zastrčenou, zaostalou zemí, za níž by se museli stydět. Nýbrž že jest pokrokovým demokratickým státem, který může býti vzorem mnohým daleko větším zemím. Tam poznají, co vlastně jest češství, co jest sokolství. Tam to nejenom poznají, nýbrž uvidí a procítí svou vlastní duši.

A jestliže takovým jest význam sletu, tu zajisté nikdo neupře, že zájezd na slet jest jedním z prostředků, které platně přispějí k dosažení účelů, k nimž pracuje Sokolstvo americké a že tedy docela jest správným, když Americká Obec Sokolská mnoho finančních obětí přináší, aby uskutečněn byl důstojný zájezd amerického Sokolstva na slet do Prahy.

Uváživše všechny tyto okolnosti, zajisté musíme doznati, že Americká Obec Sokolská jest docela v mezích své pravomoci, ba že jest to vlastně její povinností, aby vypsal daň z hlavy, když jinak nelze uskutečniti tak velikolepý podnik, jako jest zájezd na slet, na němž podílet se bude tolik našich cvičenců. Sokolstvo ve staré vlasti ochotně platí sletovou daň z hlavy a ochotně zaručuje se také do jisté výše, jenom, aby slet mohl býti uskutečněn. Bez spolupůsobení a bez obětavosti tisíců sokolů tak velikolepý podnik by nikdy nebyl možným, ba ani myslitelným.

Při svém zájezdu na slet nesmíme zapomínati, že povinnosti jednoho každého z nás jest neustále míti na mysli zdar sletu. Musíme míti stále na paměti, že ke sletu upřeny budou oči i mnohých těch, jimž sokolstvo jest trnem v oku, kteří zrovna pásti budou po tom, kde by našli nějakou tu mrvu v oku bratra sokola, aby z ní břevno učinili a ukazovali ho celému světu. Nejen v Praze, nýbrž i v celých Čechách budou neustále nás bedlivě pozorovati mnozí, kteří by rádi našli nějakou poskvrnu na těch, kdož vydávají se za představitele těch krásných ideí Fiegnera a Tyrše, aby pak bláto pohany vrhnouti mohli na vznešenou tu ideu samu. Každý účastník ať má neustále na mysli, že jest Sokolem a jedině tak zachová čistým čestný štít sokolský.

Slet bude manifestací pravého a upřímného bratrství a sesterství v řadách sokolských, ukáže světu, že v době rozporů politických, náboženských, národnostních, národohospodářských sokolstvo sdružuje pod svým praporem v jediný šik a za jedinou ideu lidí, kteří jinak velmi rozdílného jsou mínění. Tato myšlenka bratrství a sesterství musí nám býti vždy heslem, k němuž budeme se hlásiti, neboť bez té myšlenky nemůžeme býti pravými Sokoly. Tato myšlenka bratrství a sesterství spojená s touhou po zúšlechťení duševním i tělesným jest tím drahocenným příspěvkem Sokolstva ku zdokonalení a obšťastnění všeho lidstva.

J. Zrna:

Význam sletu a poslání Sokolstva.

Vážení přátelé!

Je mi velikým potěšením, že vás zde mohu uvítati dnešního večera jménem Sokolské župy střední. Dnešního dne Sokolská župa střední pořádá večírek na rozloučenou s bratry sokoly a přátely sokolstva, kteří odjíždí na VIII. všesokolský slet do Prahy. Dříve ale, než přikročíme k vlastnímu programu, který má býti jakýmsi vyvrcholením předsetového ruchu amerického sokolstva, rád bych vám řekl několik slov o významu sletu a sokolstva pro Slovanstvo.

Přátelé! V poslední době mnoho a mnoho se mluví na všech stranách o Slovanstvu a jeho slibné budoucnosti. Na Slovanstvu bude záležeti, aby dalo světu novou kulturu, aby přivedlo lidstvo opět k jemnějšímu duševnímu životu. Poslání Slovanstva v tomto směru jest skutečně tak důležité, že pravá ta chvíle měla by naléztí Slovanstvo nejen připravené, ale i způsobilé k provedení tohoto ohromného úkolu. Nesmí tudíž Slovanstvo zůstávati lhostejným v tomto dějinném okamžiku, nesmí zaspáti příležitostí; nesmí zůstávati nadále vzadu a spokojovati se drobtý toho, co se už přežívá.

Snad některý z vás přítomných mi k tomu odpoví, že nás zde v Americe se to netýká! Přátelé, nemylte se! — Porozhlédněme se jen trochu blíže po našem okolí právě zde v Chicagu a brzo uvidíme, že jsou to zrovna slovanské distrikty, které při porovnání s distrikty jiných národností přímo propagují, že tam bydlí lidé nejchudší a v očích té pokrokové Ameriky i nejzaostalejší. Sledujme jen distrikty polské, slovinské, případně i ruské. Naproti tomu ale distrikty československého původu překvapují čistotou, úhledností a vyvinutým smyslem pro vyšší úroveň životní. Sami pak jejich obyvatelé svoji vyspělostí stojí mezi ostatními Slovany na prvním místě.

A právě proto, že stojíme mezi ostatními Slovany na prvním místě, právě proto měli bychom se státi živým jejich svědomím. Ano, to jest naší prvou a svatou povinností, kterou dlužíme dějinám.

Připouštím, že při povaze našich lidí to bude práce nemalá; a proč? Protože my, Slované, jsme zvláštní rasou. Příliš oduševnělou, příliš přemýšlející, stále jen nedůvěřující sobě samým. My se hašteříme mezi sebou pro maličkosti, jeden každý jen sebe sama pokládáme za neomylného a výsledek — nesvornost — a z ní plynoucí i rozvrat.

U našich lidí potkáváme dále tolik liknavosti, vrozené pohodlnosti, netečnosti a chladu ke všemu našemu, že je to až příslovečné. Přátelé — lze bojovati lehce proti nepříteli v otevřeném boji, je lehkým pro lékaře, ozbrojeného zkušenostmi, za pomoci léků a přístrojů bojovati proti nemocem a epidemiím, je hračkou přímo omeziti i ten největší požár, ale je neproveditelné, donutiti převážnou většinu našich lidí ku konání jejich povinností na poli národním — povinnosti, kterou dluží sobě samým, ba i svým rodinám.

Zde je třeba něco udělat. Aby totiž jeden každý, lidově řečeno, "šel do sebe", stal se hodnotnějším jednotlivcem, naučil se překonávati svoje vášně a chyby, naučil se přehlížeti přestupky jiných, naučil se býti důsledným i v tom nejužším slova smyslu. Hleďme dále, a to všichni, překonávati tu jednu z největších našich vad — nesvornost — která nás ubíjí jako celek

i vzdor naší individuální schopnosti. Nebud' me tak pohodlnými a zároveň krátkozrakými.

Ano, toho jest nám třeba! A nejlépe to vystihl Kollár ve své nesmrtelné básni "Slávy dcera", kde volá: Svornost jen a osvěta nám schází. Dejte nám ji s duchem slovanskosti a národ máte viděti; v prostřed mezi Řekem, Britem bude se jméno naše blýštěti na sklepení hvězdoskvitěm . . .

Toto jest účelem Sokolstva, tot' účelem i VIII. všesokolského sletu v Praze. Tu dobu bude celý národ československý ve svorném šiku pohromadě, ten čas každý svědomitý Čechoslovák bude konati jen svoji povinnost . . .

Té myšlence sletové musíme a rádi obětujeme vše!

"Jen srdce zápal chrabrých bohatýrů a budem vojsko netušených sil," řekl básník. A konal-li tedy i zde v Americe každý Sokol svoji povinnost, pak i zdar sletu bude úplný. A pak teprve se ten náš dobrý, ale liknavý lid probudí a musí poznati, že i on je podil-

níkem té ohromné mravní síly, která dovede shromáždit tisíce, ba statisíce mužů, žen a dětí pod prapory sokolské a je v železné kázni i udržovati.

Pak to uvědomění, ty někdejší prvky slovanské příslušnosti, neznající bázně, jen důvěru v sebe, budou moci býti svedeny do turbin pozitivní práce jen pro velikost Sokolstva i pro velikost Slovanstva vůbec.

A pak teprve to pole slávy Slovanů se rozšíří od matičky Prahy, ba již od Šumavy přes Tatry k Uralu i Kavkazu i přes ty nespočítatelné hroby našich hochů, které jsou rozsety po nekonečných studených pláních sibiřských až na druhou stranu oceánu do země Washingtona, Lincoln, Wilsona. A pak Chicago a jeho obyvatelé slovanského původu a v první řadě Sokolstvo zde bude státi jako jedna z nejpevnějších hrází kultury nové, kultury lepší, kultury slovanské, kteréžto přejí plného zdaru.

(Předneseno na večírku župy Střední v Sokole Havlíček-Tyrš, dne 15. května 1926.)

OSMÝ SLET VŠESOKOLSKÝ.

"KDE DOMOV MŮJ?"

Od IV. sletu všesokolského r. 1901 jsme si zvykli doplňovati tělocvičný pořad scénou velkého slohu, která, těžce z tělocvičné a organizační schopnosti členstva, vyjadřuje myšlenku sletu dramatickým uměním velkých celků. Scény roku 1912 a 1920 podaly ještě více: Tlumochyly ideu doby a vystihovaly duševní stav národa vůbec. Roku 1912 o VI. sletu "Maraton" hlásal bezděky nadcházející boj za svobodu, který nám nastal o dvě leta později. Jen si vzpomeňme závěrečného zpěvu, s nímž odcházely šiky těžkooděnců do boje: "Srazme se, občane . . ." Roku 1920 o VII. sletu scéna "Stavění sochy Svobody" vyjadřovala radost z našeho osvobození.

Letošní scéna má znázorňovati naši schopnost žiti svobodně v samostatném státě a vyznačiti, které jsou to zákony, jimiž se musíme řídit, abychom se jako svobodný stát udrželi. Scéna tedy představuje stát a duchovní řád, který jej vede. Tot' smysl toho, čeho dnes národ potřebuje, tot' i smysl celého VIII. sletu.

Slet náš vyrůstá z potřeb naší doby, on mluví za dobu a k lidem, k lidem především z dnešní doby, ale i k budoucím. Shrnuto v nejjednodušší myšlenku, jeví se pak obsah letošní scény takto:

Žijeme v krásné zemi jak ostrov v moři národů jiných, nám ne vždy přátelských. Smysl celé naší historie mluví k nám zákonem, který nás jediné ze všech západních Slovanů zachoval při životě, když ostatní západní Slované podlehli a ztratili svou národnost. Zákon ten zní: "Milujte se, pravdy každému přejte (Hus), pracujte a v hodině nebezpečí buďte stateční a srdnatě bojujte!"

Zákon ten, jimž k nám promlouvají největší duchové našich dějin: Hus, Žižka, Komenský, Palacký, Havlíček, Tyrš a nejlepší lidé dnešní doby, sám jednoduchý, zjednodušil by značně způsob našeho myšlení a jednání, kdybychom měli sílu řídit se jím v dnešní spleti nejrůznějších zájmů a teorií. A je zajímavé, že i naše hymna "Kde domov můj?" vyjadřuje totéž, byť i způsobem měkce citovým. Je třeba se zamyslet nad smyslem slov, který do ní vložil apoštol obětavé lásky k vlasti a národu Josef Kajetán Tyl, jehož před-

časné smrti před 70 lety právě vzpomínáme. Scéna i této okolnosti dbala a jest tudíž zosobněním naší hymny národní, která se po osvobození našem stala hymnou státní.

Sletová scéna se skládá ze tří obrazů:

První obraz líčí krásu naší země a příchod jara na motiv: "V sadě stkví se jara květ, zemský ráj to na pohled". Bude to znázorněno dívkami v počtu 500, představujícími jarní zeleň a jarní kvítí, pokrývající velkou plochu cvičiště, kterou probíhá modrý proud potůčku s blatouchy a pomněnkami po březích. Tak vznikne louka, na níž se usmívá slunce (zlaté dítě na bílé plachtě, nesené dívkami) a nad níž poletují těkaví motýli. Vše bude vystiženo rytmickým pohybem jako radostná "píseň jara".

Druhý obraz představuje život starých Slovanů na motiv: "V kraji, znáš-li, bohumilém duše útlé v těle čilém, mysl jasnou vznik a zdar". Do této země přicházejí Slované. Vede je vila na bílém koni a praotec Čech. Obsadí zemi a založí stát. Pracují a povznesou zemi. Polní úroda odměňuje jejich úsilí a dává všem chléb. Praotec Čech vyoral první brázdou. Na scéně 500 dívek představuje žitniště vlněné vánkem. Život rodinný jest symbolem lásky a snášenlivosti všech.

Třetí obraz znázorňuje boj za vlast a svobodu národa na motiv: "A tu sílu vzdoru zmar . . ." Šťastný život slovanské rodiny, jest ohrožen nepřítelem stahující se kol do kola, Slované se vzchopí, přemění polní nářadí na zbraně, vztyčí prapor "Pravda vítězí," vrhnou se na nepřítele a zaženou jej. V hudbě se ozývá motiv druhé hymny "Nad Tatrou sa blýská . . ." Národ se vrátí ke své práci. Znova se ozve hymnus radosti a práce, obnovuje se život jako před bojem, ale radostnější a živější. V mohutném rytmu znovu se rozpoutá veškerá práce, klasy se vlní, zeleň jásá, potůček se znovu rozvine, děti si hrají kol matek a celý ten život splyne v jedinou ohromnou píseň všech dle posledních dvou veršů národní hymny: "A to jest ta krásná země — země česká — domov můj". Nepřítel zatlačen do všech rohů cvičiště zdálí bezmocně hrozí. Slovanské strážce odpovídají výstrahou: "Dál od hradu, dál a dále — mějte se na pozoru! Bdíme!"

Obsah scény vznikl z námětů, poctěných prvou cenou z vypsané soutěže a to: "Mythus života" od Jos. Hodka, odb. učitele a malíře z Plzně, a "Na stráž" od Fr. Mikulíčka, vzdělavatele IV. okrsku župy Komenického z Bojkovic na Moravě, které scénový odbor upravil k provedení na obrovitém jevišti. Podle "Mythu života" vytvořen byl obraz prvý. Návrh "Na stráž" byl zjednodušen do jediného boje v obraze třetím. Obraz druhý jest dílem scénového odboru, který též dal scéně ideový podklad, spojující všechny tři obrazy.

Ve scéně bude účinkovati přes 4,000 lidí, členstvo, dorost a žactvo pražských jednot. Scéna má působiti barevnými plochami, hudbou, zpěvem, rytmem pohybu a dramatickými výjevy, které se spojují všechny za tím účelem, aby vyslovily vůdčí ideu kterou promlouvá Sokolstvo k lidu československému, k Slovanstvu vůbec a ke shromážděné cizině, aby projevíly celému světu, co bychom rádi, aby si návštěvníci sletu odnesli jako ideové krédo sletu, jak tomu až dosud v každé sletové scéně. Krátce shrnuto, tedy značí:

"Žijeme v krásné zemi,
milujeme se, pravdy každému přejme,
pracujeme, v hodině nebezpečí pak
bud' me stateční a srdnatě bojujme."

Program představení ve větších pražských divadlech o sletu.

Národní divadlo: 26. června odpol. "Z pohádky do pohádky", večer slavnostní představení pro dorost "Prodaná nevěsta". — 27. června odpol. "Šárka", večer "Rusalka". — 28. června večer "Jiříkovo vidění". — 3. července odpol. "Psohlavci", večer "Prodaná nevěsta". — 4. července odpol. "Dalibor", večer "Jiříkovo vidění". — 5. července odp. "Dráteník", večer "Libuše". — 6. července odpol. "Rusalka", večer "Námluvy Pelopovy".

Stavovské divadlo: 20. června večer "Pražský flamendr". — 27. června odpol. "Loupežník", večer "Naši furianti". — 28. června večer "Dvě vdovy". — 3. července odpol. "Tvrdohlavá žena", večer "Žižka". — 4. července odpol. "Ze života hmyzu", večer "Prodaná nevěsta". — 5. července dopol. Matiné, odpol. "Pražský flamendr", večer "Naši furianti". — 6. července večer "Noc na Karlštejně".

Vinohradské divadlo: 26. června odpol. "Paličova dcera", več. "Strakonický dudák". — 27. června dopol. Matinée, odpol. "Fidlovačka", večer "Jan Hus". — 28. června večer "Smrt matky Jugovičů". — 29. června odpol. "Bankrotář", večer "Jan Hus". — 3. července odpol. "Poslední muž", večer slavnostní "Lucerna". — 4. července odpol. "Ostrov veliké lásky", večer "Periferie". — 5. července odpol. "Na letním bytě", večer "Jan Hus". — 6. července odpol. "Jos. Kajetán Tyl", večer "Fidlovačka".

Sokolský rozhlas

dochází náležitého uplatnění jako výborný prostředek propagační a informační pro blížící se VIII. slet. Každý pátek vysílány jsou z pražské stanice nejnovější zprávy o postupu prací na sletišti, podrobnosti programu a různé informace do světa. Rozhlasu bude použito prakticky i o sletu samém. Budou zachycovány a vysílány zvuky sletové hudby, šum, potlesk a jásot na sletišti, taktéž i z průvodu, pak různé řeči a proslovy při různých částech programu, tak že ti, kdo se nebudou moci osobně těchto slavností účastnit, budou

moci aspoň veškeré zvuky z nich poslouchati. Dost možná, že o sletu následujícím bude možno vysílati radiem i současně děje obrazové. Úspěšné pokusy v tom směru činí to pravděpodobným.

Dopravní problém.

Dopravní problém zůstává nyní po šťastném překonání stavebního nejdůležitějším a nejnejistějším. Mimo as jednoho sta tisíc členů sokola a dorostu bude nutno dopravit do Prahy a opět zpět aspoň tentýž počet nesokolských návštěvníků, a velkou většinu z nich v několika dnech. Ministerstvo železnic, aby tento nával zmohlo, objednalo několik set nových železničních vagonů. Bude vypraveno přes sto zvláštních vlaků sletových ze všech částí republiky do Prahy a zpět. Z Jihoslovie jest ohlášeno 8 zvláštních vlaků se sokolskými výpravami se stejně tolika asi tisíci osobami, k nimž se připojí jevtě stočlenná výprava jihoslovanského učitelstva, kteří použijí této příležitosti k delší studijní cestě do ČSR. Vláda SHS povolila všem účastníkům na těchto vlcích poloviční slevu jízdného. Výpravy z Ameriky přijdou též několika zvláštními vlaky. Tím však není problém ještě rozřešen. Jest zde obava před vyvoláním železniční stávky v kritické chvíli. Aspoň agitace pro ni se již projevila a to se strany, z níž to bylo nejméně očekáváno — z národně sociální organizace železničářské. Lze se však nadíti, že ústřední vedení strany nedovolí, aby její příslušníci ohrozili pro své stavovské zájmy největší všennárodní podnik, neb to by jim národ tak lehce neprominul. Jiným neúplně vyřešeným problémem jest doprava čtvrt milionu osob v Praze na sletišti. Staví se sice dvě nové cesty spojovací k němu a bude až tam zavedena pouliční kára. Pražské elektrické podniky pak k tomu účelu rozmnožují svůj park o mnoho nových vozů, a i počítá-li se, že většina z 12 tisíc motorových vozidel pražských bude k této službě mobilisována, všechna auta a pouliční káry nepostačí dopravit tam ani polovinu celkového počtu osob, proto ostatní musí šlapati na Strahov pěšky. Kdo pak by se však rozpokoval podniknouti půlhodinovou procházku petřínskými sady, aby spatřil tak nádherné divadlo, jež se tam chystá? Všichni železničáři a zřizenci pražských elektriků pokud jsou sokoly, budou nositi po dobu sletu odznak a s ochotou vyjdou pasažerům vstříc. Též úřednické organizace železničářů přislíbily obětavé konání povinností svých členů za každých okolností.

Zajímavé číslce.

Stavba na sletišti byla zadána pěti tesařským firmám za 4,047.195 Kč 56 h. Na všechny stavby je třeba 7.500 kub. m dříví a prken. Věříš, čtenáři, že bylo třeba porazit 50 měr lesa, t. j. asi 12,000 kmenů? — Ty tráme a ta prkna je třeba spojit tesařskými skobami a šrouby. Opět zajímavé číslce. Jest jich třeba skoro 3 vagony: 12,700 kg skob a 14,000 kg šroubů. Hřebíků jen asi 1,650,000 kusů.

Sletišť zaujímá skoro 112 korců pozemků. Jest o třetinu větší než r. 1920 na Letné a pojme 14,400 cvičenců. — Největší délka jeho měří skoro 1 km. — Nájemné ze sletišť činí 45,000 Kč měsíčně. — Vydaje se sletišťem spojené jsou pro ČOS. asi 14 mil. Kč, pro město Prahu (komunikace a j.) asi 9 mil. Kč, pro stát (úprava pozemků pro budoucí stadion) asi 13 mil. Kč.

Kanalizační potrubí měří skoro 5 km, vodovodní skoro 8 km. — Na úpravu zemního povrchu (asi 250,000

čtv. m) bude třeba "hromádka" škváry. Asi 12,500 kub. m. To jest "maličkost" 600 vagonů, čili šesti vlaků po 100 vagonech. — Na krytbu střech bude 70,000 čtv. m lepenky — čili 7 ha.

Na sklonitých ochozech bude dobře viděti 73,000 diváků, na tribunách bude na 17,000 sedadel a 42,000 míst k stání. Tedy více než 132,000 diváků bude moci přihlížeti na výkony našich chrabrých Sokolů a ladných Sokolic.

Mužů se přihlásilo do průvodu 30,500, na cvičení 29,800; žen do průvodu 4,000, na cvičení 17,100; dorostenců 10,400 a dorostenek 10,700.

K dopravě členstva na slet bude třeba asi 115 zvláštních vlaků; 80 vlaků pro členstvo, 30 vlaků pro dorost a 5 vlaků pro jihoslovanské Sokolstvo. — Ubytovací odbor má přetěžké starosti s ubytováním ve 101 škole a některých získaných jiných domech a místnostech, ale jistě je zdolá.

President Masaryk na sletu.

Veškeré Sokolstvo bere radostně na vědomí, že president Masaryk zúčastní se sletu; bude přihlížeti již průvodu dorostu sokolského. Dne 5. července přijme president na hradě slavnostní výbor sletový. Průvod Sokolstva Prahou dne 6. července půjde za vlajkou, kterou president Masaryk věnuje Sokolstvu. Vlajka bude míti nápis: Sokolstvu — T. G. Masaryk. Ve dnech sletových dá president Masaryk Sokolstvu zvláštní písemný projev. Účast hlavy státu je zajištěna i o závodech sokolských boreců. Veřejnému cvičení bude president přítomen ve své loži na sletišti po všechny sletové dny. — Mimo to president T. G. Masaryk přijal protektorát středoškolských her uspořádaných v rámci sletovém.

Nejstarším cvičencem na Sletu

bude Sokol Jan Baumgartl z Rokycan, jemuž bude 1. července 84 let. Týž s velkou radostí chystá se ku společným cvičením na Sletu.

Sokolská Praha

jmenuje se původní sokolský průvodce matičkou Prahou, který vyšel počátkem května v nakladatelství Československé Obce Sokolské v Tyršově domu. Možno doporučiti nejen kruhům sokolským, ale i Čechoameričanům, účastníkům Sletu.

Dr. Ludvík Fisher

šéf zdravotnictví Ministerstva Národní Obrany, bývalý Čechoameričan, dobře známý svým působením v Chicagu, povolán byl do zdravotního odboru sletového.

Zahraniční města pozvána na Slet.

Hlavní město Praha pozvalo k VIII. sletu do Prahy tato města: z Francie: Paříž, Cognac, Jarnac, Lyon, Lille, Bayonne, Toulouse, Verdun, Nimes a Marseille; z Anglie Londýn; z Italie: Řím, Callarate, Foligno, Perugia, Assisi, Verona, Spoleto, Milán, Neapol, Benátky; z Polska: Varšavu a Poznaň; z Jugoslaviie: Bělehrad, Lublaň, Záhřeb; z Bulharska Sofii; z Ameriky: Washington a Chicago; z Dánska Kodaň; z Belgie Brusel a Antverpy; z Rumunska Bukurešť; z Japonska Tokio. — Také vláda naší republiky bude zváti některé representanty. Sokolstvo pak ovšem zve též své přátele a představitele zahraničních tělocvičných spolků. Na 35 zahraničních míst přislíbilo již svoji účast na sletu.

Jihoslovanská hudba.

Výpravu jihoslovanské armády na slet bude provázeti vlastní vojenská hudba, která bude koncertovati o dnech sletových v rámci slavnosti na několika místech v Praze a přednese řadu výrazných obecnostvů dosud neznámých skladeb jihoslovanských autorů.

Proti zdražování o Sletu.

Jako při sletu minulém, také i letos počínají se trousiti pověsti, že v Praze stoupnou v době sletu zejména potraviny. Ale jako se zklamali mnozí tenkrát, zklamou se i dnes. Byl již velmi důtklivě požádán lichevní úřad i policie, aby nejprísneji čelily jakýmkoli snahám a pokusům zdražovacím již v začátku. Ostatně neúčinnější boj proti zdražovacím pokusům může provést obecnostv i Sokolstvo samo, bude-li bezohledně a důsledně takové chamtivce oznamovati úřadu a odepře prostě vysoké ceny platiti, a tak nejlépe pomůže pořadatelstvu zlomit tyto falešné snahy. Potravin je nyní dost a je potřeba jen, aby se obchodníci včas zásobili, což jistě již ve vlastním zájmu učiní.

Americký odbor sletový.

Schváleno usnesení odlišné proti původnímu návrhu, jímž mění se barva pásky, kterou budou členové označeni. Odbor Americký bude označen páskou bílou s americkou vlajkou. Jistě zaslouží si pozornosti i tento projev úcty Sokolstva ve vlasti k vlajce velké republiky americké, jejíž četní příslušníci a občané nejen naši národnosti, ale i jinonárodní budou sletu přítomni a zjevem tím jistě mile překvapení a potěšení.

Svůj k svému.

Dlouho uvažoval slavnostní výbor, kterak zaříditi, aby návštěvníci sletu nenaplňovali krámy našich národních nepřátel a nepomáhali hmotně těm, kteří ke sletu nejen ničím nepřispějí, ale naopak dílu sletovému škodí. Bylo uvažováno o vydání jakési "sbírky nákupních pramenů", jaká byla již svého času vydána, nebo o almanachu pražského obchodnictva a t. p. Cesty tyto uznány většinou nepraktickými, neboť návštěvníci sletovi, procházejíce ulice, nejčastěji kupují to, co se jim líbí za výkladními skříněmi, co je láká at' již dobrým výkladem láci, či jinak. Proto konečně zvolena forma jiná, při níž odpadá obtížné hledání v seznamu, zda je tam ta či ona firma zastoupena. Budou totiž vydány zvláštní orazítkované a očíslované zmenšeniny plakátu veletržního, které budou prodávány prostřednictvím sokolských jednot výhradně československým firmám k označení výkladních skříní. Tím docílí se znamenitého přehledu i okamžité informace. Lze opravdu toto opatření jako účelné, jen vítati.

Přípravy sletové.

Náčelník Československé obce sokolské a VIII. sletu bratr Dr. Vaniček, podal v poslední schůzi slavnostního výboru obšírnou zprávu o postupu technických příprav ku sletu a nejdůležitějších rozhodnutí. Z nich vyjímáme: Soudcovská škola bude omezena na prostná a nářadí, veškeré závody, kromě přeboru, počnou v 6 hodin ráno, závod v šermu bude v Tyršově domě, podrobně projednána organizace průvodu, připravuje se akademie hostů, jež by se konala v divadle "Variété", s návratem Sokolstva ze sletu bude započato 6. července v 8 hodin večer, slavnost odhalení desky na rodném domě Čapkově přeložena na 12. července. Poštovní správa byla požádána, aby dala do oběhu jubilejní ko-

respondenční listky se zvláštním červeným přetiskem, oznamujícím konání sletu, podle vzoru olympijského v Praze. S nadšením přijata na vědomost zpráva, že mistr Janáček složil "sletové fanfáry" a usneseno požádati mistra, aby svolil k jejich zahrání na sletu, měl by jimi býti zahájen slet při zvláštním koncertu Filharmonie a sletový tábor na Staroměstském náměstí.

Cizinci na Sletu.

V Českoslov. Obci Sokolské bylo usneseno pozvati na všesokolský slet zástupce veškerých vlád (s výjimkou sovětské). Tim nastává podstatná změna oproti dosavadnímu poměru vůči Německu, Rakousku a Maďarsku, neboť ačkoliv tělocvičné organizace těchto zemí Sokolstvo doposud při svých slavnostních projevech ignorovaly, nehodlá Českoslov. Obec Sokolská opláceti týmž způsobem právě u vědomí, že kulturní význam sletů překročuje daleko hranice našeho státu a je povznesen vysoko nad malicherné projevy národnostní nevraživosti. Podle stávajících propoší počítá se s účastí 150 reprezentantů jiných států. Na základě dohody s Čs. O. S. pozve naše ministerstvo zahraničí 70 zástupců světových denních listů a také z těchto kruhů očekávána jest na sletu účast skutečně reprezentativní.

Rakouští a říšskoněmečtí žurnalisté přijmou pozvání a dostaví se v reprezentačním počtu. Rovněž jest očekávána návštěva jednotlivých zástupců německých tělocvičných spolků, kteří budou na sletu studovati zejména sokolskou organizaci a o svých zkušenostech budou pak referovati na kongresu německých turnerů.

Gustav Drnec:

Vojta Náprstek.

Na sobotu dne 17. dubna připadá pro Čechoameričany den zvláštní významnosti — den stého výročí narození jednoho z nejvýznamnějších a nejucelenějších velkých mužů a synů našeho národa — Vojty Náprstka, kterého můžeme krátce charakterisovati jistě zasloužilým epithetem "otce českoamerického novinářství", ušlechtilého vlastence a lidumila a prvního čestného konsula Čechoameričanů.

Čechoameričanům musí býti Vojta Náprstek zvláště proto milým a drahým, že řadu let strávil mezi nimi a patří k nejzasloužilejším našim americkým pionýrům a zakladatelům kulturního života naší zámořské větve.

Vojta Náprstek narodil se v Praze ze staré měšťanské rodiny 17. dubna 1826. Matka jeho byla proslulá vlastenka a dobroditelka chudých Anna Náprstková, která věnovala celé své jmění účelům národním a dobročinným. Jeho otci změnili jméno na Fingerhut, ale Vojta Náprstek a jeho bratr Ferdinand vrátili se opět hrdě k svému jménu a dali si je úředně potvrditi. Gymnasium studoval na Starém Městě v Praze za známého Luditele českého Josefa Jungmana, na kterého působil sám, že používal místo řeči latinské a německé — češtiny. Později vidíme jej jako horlivého pořadatele "českých plesů" — musíme si ovšem přimysleti probuzeneckou dobu v letech 48-tých — jako jako sběratele slovíček pro český slovník, nadšeného zpěváka českých národních písní a účastníka všeho, co mohlo pomoci povznesení národa českého. Právnícká studia studoval ve Vídni, byl vychovatelem v

šlechtické rodině, rozvinul však činnost nejen jako filosof, ale i jako politický pracovník, přispíval do Včely, redigované Havlíčkem, řečnil o rovnoprávnosti národnosti v Rakousku, o emancipaci žen atd.

Jsa po říjnové revoluci vídeňské stíhán zatykačem odjíždí do Ameriky, ačkoliv snil o budoucím působišti Slovanstva někde v Asii neb v Amuru, kde stavěl v duchu ideální osadu "Novou Čechii". Přes to jej však zlákala země volnosti — Nový svět. Zde pracoval z počátku jako nádenník v továrně na obálky v New Yorku, později v Novém Londýně a jinde jako kameník a později jako truhlář. Později byl knihkupcem, papírníkem, notářem, agentem vystěhovalců, tlumočnickem, vydavatelem listu a i porotcem. Nejzasloužilejší činnost jeho v Americe spadá do Milwaukee, kde jako knihkupec šířil knihy směru nejliberálnějšího

Vojta Náprstek.

a byl činným též i literárně. Největším činnem jeho však jest, že svolal na den 2. listopadu roku 1856 první veřejnou schůzi Čechů amerických v Kossuthtown, Wis., jichž sešlo se na 300 obojího pohlaví. A na této schůzi byl dán podnět k založení prvního českého časopisu v Americe, leč k vydávání jeho dochází až později. Náprstek se sám sice k vydávání českých novin v Americe nedostal — vydával od roku 1852 do roku 1854 v Milwaukee jen německé svobodomyšlné "Milwaukee Flug Blaetter", ale pracoval na myšlence vydávání českých novin tak horlivě, že by byl jistě plán svůj uskutečnil, kdyby se nebyl vrátil v roce 1857 zpět do Čech. O slávu tu jej připravil, jak známo, podnikavý krajan František Kořízek, který 1. ledna roku 1860 vydal v Racine, Wis. svého "Slovana Amerického", první to českoamerický týdeník, který splynul s později vyšlými st.-louiskými Národními novinami. Náprstek má však o českoamerické novinářství nehynoucí zásluhy proto, že nejen řečnil nadšeně o naléhavé potřebě českých novin v této zemi, ale po-

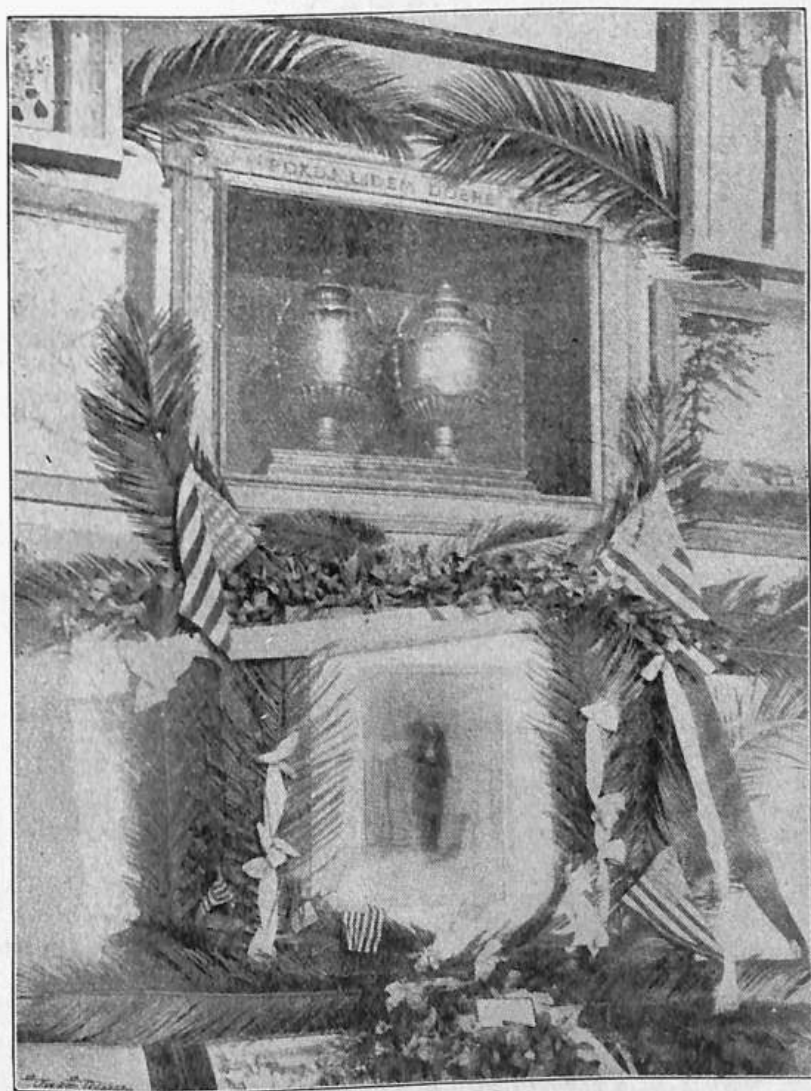
ložil i duševní základy, organisoval jakousi prvou novinářskou společnost a staral se o základy finanční.

Za svého pobytu konal Náprstek cesty po východních a středních státech a byl jednou i členem výpravy k studování mravů a řeči dakotských indiánů. Těchto cest použil Náprstek k pilnému sbírání přírodnin, tisku a různých jiných zvláštností a zajímavosti pro České Museum.

Když prodal svoje knihkupectví v Milwaukee, zdržoval se jmenovitě v Chicagu, Springfieldu, St. Louisu, Washingtonu a jinde a věnoval svoji pozornost hlavně ústavům vzdělávacím a zařízením dobročinným. Ná-

ho konsula. Nápis nad jeho domem na uvítání hromadné návštěvy Čechoameričanů v roce 1885 hlásá do dnes: Co srdce poji — moře nerozdvoji.

Vojta Náprstek a jeho obětavá choť Josefa Náprstková postavili si však největší a nejkrásnější památník svých ušlechtilých snah jimi založeným průmyslovým museem, které nese název "Náprstkovo České Průmyslové Museum", jemuž věnovali nejen dlouhá léta své neúnavné práce, ale i celé jmění své i svých rodičů. Jich obětavost, neúnavná píle a vlastenecké nadšení jest vskutku obdivuhodné. A Náprstek nejen přednáškami, ale i různými výstavami nástrojů, pomůcek do-

Urny s popelem manželů Náprstkových.

prstek zdržel se v Americe celkem 10 let a když vrátil se v roce 1857 s dovolením rakouské vlády do vlasti, použil prakticky nabytých zde zkušeností a ideí o humanismu, o moci průmyslu a obchodu, o síle, jež spočívá v pokroku řemesel, zařízení domácnosti, o důležitosti populárnosti přednášek pro širší lid, o důležitosti cestování atd. A byl-li zde v Americe krajanům Náprstek nezištným rádcem, byl jim tím více v Praze, takže jeho dům "U Halánků" stal se střediskem a útočištěm mnohých Čechů v cizině dlících a zvláště Čechoameričanů považovali dům Náprstkův v Praze za dům otcovský — jej pak jako za svého prvního čestné-

mácích atd. budil vždy pro museum zájem zvláště mezi českou ženskou inteligencí. Výsledkem těchto přednášek bylo založení Amerického klubu dam, který vykonal mnoho dobrého pro sirotky a pod.

Museum Náprstkovo obsahuje nejen sbírky surovin, výrobků, strojů atd. nejen českých, ale i cizích a i cizokrajných — z Ameriky, Afriky, Číny, ale i mnoho knih, fotografií atd., získaných buď koupi, neb darem od českých cestovatelů, s nimiž byl ve stálém styku.

Náprstek působil také po mnohá léta v městském zastupitelstvu ku povznesení města Prahy, byl před-

sedou spolku pro postavení Husova pomníku a i zde a v jiných četných korporacích národních a lidumilných získal si velkých zásluh. Jeho přičiněním dostalo se i v dálné cizině českému jménu zasloužené cti a obdivu, jeho zásluhou cizina dozvěděla se o pokroku naší lidové výroby a pokladech lidových prací. Zajímavé jest, že v roce 1893 byla darována dokonce celá sbírka takových předmětů pro chicažskou výstavu v ceně 3000 zlatých, sbírka ta byla později věnována utvořivšímu se chicažskému národopisnému muzeu.

Vojta Náprstek skončil svůj blahodárný život po krátké nemoci 1. září 1894 a po zpopelnění v Gothě v Německu byl uložen jeho popel v budově, která na jeho věčnou paměť nese jeho jméno. K urně jeho přidružila se v roce 1907 druhá — jeho věrné choti.

Tělesné pozůstatky obou jsou příkladem pokrokovosti a svobodomyslnosti a dnes, kdy vzpomínáme stého výročí velkého našeho Vojty Náprstka, skláníme v pietní a zasloužené vzpomínce hlavu před jeho dílem, které bude vždy hlásati velkou jeho šlechtetnost, vlastenectví a ostatní krásné vlastnosti, jež musí býti každému z nás, zvláště příslušníkům velké rodiny sokolské, zářným vzorem.

Dr. Ant. Mueller:

Něco o těle lidském.

(Přednešeno cvičitelskému Župnímu kursu v Sokole Slávském v Chicagu.)

Kostra jest soubor kostí spojených v soustavný celek, tvořící pevný základ všem měkkým, ohebným částem našeho těla a poskytující pevná místa svalům a jich úponkům (šlachám) k jich hybné činnosti. Kostru dělíme: 1. na část hlavovou, 2. kostru trupu a 3. kostru končetin.

Hlavu dělíme v lebku a část obličejovou. Část lebeční skládá se z osmi kostí, jedna kost čelní z předu, jedna kost záhlavní v zadu, po straně dvě kosti spánkové a dvě kosti temenné. Základ lebky tvoří kost kolková a kost týlní. Mezi sebou jsou kosti pevně spojeny tak zvanými švy. Z kostí obličejových lze z předu viděti kost nosní, kost slzní, kost jařmovou a horní i dolní čelist.

Trup skládá se z páteře, žeber, kosti prsní a pánve. Páteř je složena ze 24 obratlů. Jest to sloupec tvořící hlavní oporu hořejším částem těla.

Obratle dělí se na obratle hrudní, jichž jest 12, krční počtem 7 a na 5 bederních. Uprostřed každého obratle jest válcovitá dutina, která ve spojení všech obratlů tvoří dlouhou rouru zvanou kanál páteřní, v němž uložena jest mícha.

Kost hrudní či-li prsní jest podoby krátkého římského meče, na ni upíná se 12 párů žeber, která v zadu jsou uspojena zvláštními klouby s hrudními obratly.

Žebra spojující se přímo s kosti hrudní, zvou se žebra pravými a jest jich 7. Žebra nepravá počtem 5 nedosahují okraje hrudní kosti.

Kost hrudní zároveň se žebra tvoří hrudní koš, který u ženy je delší než-li u muže; jest také výše postaven nad sponou stydkou, což spočívá ve větší výšce ženských bederních obratlů. Silným šněrováním znetvořuje se dolní část hrudníku.

Kostra horní končetiny skládá se z věnce plecového, nadloktí, předloktí a vlastní ruky. Věнец plecový sestává z kosti klíční, podlouhlé a tříhranné to kosti, upínající se jedním koncem k hrudníku a druhým k

horní končetině a lopatky, ploché to kosti, podoby trojúhelníku. Lopatka při horním vnějším úhlu vybihá v plochu, do které zapadá hlavice kosti ramenní. Kloubu tomuto se říká kloub ramenní.

Předloktí tvořeno jest dvěma kostmi, které jsou kloubem připojeny na kost ramenní: kost loketní a kost vřetenovou. S kostrou ruky souvisí předloktí kloubem záručním.

Ruka skládá se ze zápěstí, tvořeného osmi kůstkami hranatými, zazápěstí, sestávající z pěti podlouhlých kostí a z článků prstních. Každý prst má tři články, jen u palce jsou dva.

Končetina dolní skládá se ze součástí podobných: Z pánve, stehna, berce a nohy. Pánev tvořena jest několika kostmi: dvěma kostmi kyčlovými, nalézajícími se po stranách pánve, kosti křížovou, umístěnou v zadu mezi oběma kostmi kyčelními. Na kost křížovou upíná se kost kotrční. Na kosti křížové spočívá páteř tvořící pevnou osu těla.

V dolních částech kostí kyčelních nalézá se v předu kost stydká a v zadu kost sedací. Spojení obou kostí stydkých na přední straně nazývá se sponou stydkou. Po stranách pánve vyhloubeny jsou kulovité dutiny pro hlavice kosti stehenních. Pánev jest nejdůležitější část ženského těla pro porod; — má otvor pánevní, který jest u ženy větší a okrouhlejší než-li u muže. Široká a pravidelná pánev u žen bývá považována jako doplněk ladtosti těla. Nejširší pánye mají ženy na Kavkaze a po nich Angličanky. Židovky mívají pánye malé. Nejčastější příčinou chorobného zúžení pánve bývá nemoc křivice zvaná, nebo-li tak zv. nemoc anglická (rhachitida), která postihuje i dítky a vyznačuje se, že při ní změknu a znetvořují se kosti. U žen dospělých dostavuje se změknutí kosti také někdy za častého těhotenství, kterážto nemoc rovněž přivádí zúžení pánevní. Dle pravidelných rozměrů otvoru pánevního lze předurčiti v mnoha případech příznivý porod. Dutinu velké pánve vystýlá velký sval bederní. Dutina malé pánve jest jaksi zmenšena měchýřem močovým a konečníkem, který v naplněném stavu jí z větší části vyplňuje. Ve spodině pánevní nalézají se tři otvory, jeden pro rourku močovou (umístněný napřed), za ním nachází se otvor poševní a nejzadnější otvor řitní. Kosti dolní končetiny jsou: kost stehenní, jež kloubem kyčelním souvisí s pávní a kloubem kolenním jest spojena s kosti kolenní.

Na přední straně kloubu kolenního umístěna jest tak zv. čečel neboli čečka, malá to kost podoby tříhranné. V lýtku do zadu a ven od kosti holenní nalézá se kost lýtková. Kloubem zanártním souvisí obě kosti bercové s chodidlem skládajícím se ze sedmi kosti zanártních, k nimž pojí se kloubem přednártí, složené z pěti částí přednártních podoby paličkovité. S těmi pak pěti klouby jsou spojeny články prstů, jež jsou užší a kratší než u ruky.

Každý pohyb našeho těla umožňují ústroje lokomoční, t. j. svalstvo. Rozeznáváme orgány aktivního a pasivního pohybu. K prvnímu náležejí svaly, k druhým kosti; též rozeznáváme dva druhy svalstva, svalstvo příčně pruhované a svalstvo hladké.

První druh tvoří svaly podlouhlé, válcovité, z nichž sestává veškeré svalstvo trupu a končetin. Tento druh podléhá vůli člověka. Svalstvo hladké jest uspořádáno v podobě desek a tvoří zpravidla stěnu trubcovitých útrob, na př. srdce, děloha u žen, svalstvo střev atd.; vůli člověka však však nikterak podrobeno

není. Každý sval nachází se buď v klidu nebo v činnosti. Podnět, který svaly vůli podrobené do činnosti přivádějí, jest podráždění čivstva, které z mozku pomocí nervů na svaly se přenáší. Činnost svalová jeví se stažením se svalů, čímž dva body, na nichž se upínají, k sobě přibližují. Tato dvě místa nalézají se z pravidla na dvou různých kostech těla. Připojení svalstva a kosti děje se většinou nepřímou a to pomocí šlach. Přestalo-li dráždění nervové, sval se uvolní. Nastalo-li porušení v nervstvu, přestanou se příslušné svaly pohybovat a z této nečinnosti vyvine se pozděně náhlá slabnutí a nebo i dokonce úplné vymizení svalstva, které zříme u paralytiků a dítek chorobou touto postižených.

Svaly na hlavě jednak pohybují vlasatou částí hlavy, jednak způsobují rozšíření nebo zúžení otvorů v obličejích se nacházejících.

Kombinací různých pohybů jednotlivého svalstva obličejového, zvláště kolem úst se nalézajícího, povstává výraz obličej, tak zv. mimika, pláč, smích, škaredění atd., na končetinách působí svaly buď ohnutí nebo vzpřímení, přitážení neb odtažení končetiny od těla atd.

Svalstvo trupu působí ohnutí, narovnání a točení trupu, kromě toho mají břišní svaly ještě za účel spolupůsobiti při dýchání, při kálení a porodu, kdy stahováním pomáhají vytlačení dítěte z ženských rodidel. Mimo to účastní se činně při kašli a vrhnutí. Tak zvaný kanál tříselní zasluhuje zvláštní pozornosti, neboť jím dosti často vystupuje část vnitřnosti, která vnikne pod kůži a tvoří pak nádor, který nazýváme průtrží nebo-li kýlou. Pro větší délku a větší úžinu kanálku vyskytují se průtrže tříselné u žen řidčeji než u mužů.

O oběhu krve: Stálý oběh krevní v těle jest nezbytnou podmínkou života. Krev dodává potravu jednotlivým částem a ústrojím této a na zpáteční cestě odvádí zase škodlivé výměšky jednotlivých orgánů. Ustavičný oběh krevní působí, že teplota všech částí těla zůstává v normálním stavu stále stejnoměrnou. Veškerá krev probíhá ve zvláštním potrubí čili soustavě cév krevních. Chceme-li uspořádati jich seznání, musíme vyjít nejprve ze srdce, které jest přední hnací silou oběhu krevního. Srdce jest vak svalovitý, uložený v jemném váčku vazivovém, srdečníku zvaném, který leží na kosti hrudní mezi oběma polovicemi plic. Jest uloženo tak, že jedna jeho čtvrtina v pravé a asi tři čtvrtiny v levé polovici hrudní se nalézají. Srdce ženské bývá asi o jednu šestinu menší srdce mužského. Přepážkou srdeční dělí se srdce v tak zv. levé a pravé.

Každá z obou částí skládá se opět z předsíně a z komory srdeční, takže srdce jest vlastně ve čtyři oddělení roztríděno. Každé oddělení pojme skorem stejné množství krve. Stěny obou předsíní jsou mnohem slabší než stěny komor; levá pak komora má stěnu dvakrát tak silou jako pravá. Na obou předních viděti lze malé vychlípeniny, které nazýváme oušky srdečními. Z každé předsíně vede otvor do určité tepny. Tyto otvory jsou opatřeny chlopněmi srdečními, které účinkují jako ventily u pumpy. Úkolem jich jest zabránění zpětnému proudění krve. Srdce střídavým stahováním a roztahováním buď vypuzuje a nebo ssaje do sebe krev. Stažením srdečním vhání se krev z levé komory srdeční, zvané aorty. Tato vysílá hned na svém počátku dvě malé větvičky k výživě srdce a rozděluje se potom v dalším průběhu svém na přechétné

větve. Tyto větve zvané tepny-arterie rozprostírají se do celého těla a každá z nich dělí se znova v menší a menší četné větvičky. Nejposlednější z nich jsou tak jemné jako vlas a nazývají se vlasečnice, kapillary. Tyto protkávají v různé hustotě rozličné orgány. V těchto jemných větvičkách poskytuje pak krev výživu jednotlivým částem těla. Pokračováním vlasečnic tepenných jsou vlasečnice žilné, které odvádějí krev, z níž tkáň tělesná byla přibrala nejpotebnější látky a která obsahuje látky škodlivé, které tkáň ji odevzdala. Tyto vlasečnice žilné spojují se zase v žilky větší a větší, až konečně přecházejí ve dvě velké žilky, v horní a dolní žilu dutou, které vylévají společně svoji krev do pravé předsíně srdeční. Odtud přichází žilná krev do pravé předsíně srdeční, odtud zase do pravé komory srdeční a z této do tepen plicních, které když se byly ve dvě větve rozdělily, ku pravé a levé plic se zatačejí a zde se čím dále v menší a stále četnější větvičky rozdělují.

I v plicích nalézáme velmi jemné vlasečnice, kterými vzdušné sklipky plicní hustě bklopeny jsou. Ve sklípcech přichází krev do úzkého styku se vzduchem, nasycuje se tu potřebným kyslíkem a současně vydává nepotřebnou kyselinu uhličitou.

Vlasečnice plicní spojují se potom zase ve větší větvičky a tyto v žilky a žilky plicní, které do levé síně srdeční se vlévají. Odtud jde krev do levé komory srdeční a vrátí se e tedy, vykonavši celý oběh do původního svého východiště. Jsouce tedy arterie čili tepny cévami, které krev ze srdce odvádějí, veny čili žilky, které opět krev z jednotlivých částí těla zpět do srdce přivádějí. Jsou tedy zkrátka řečeno rourami přivodnými a odvodnými.

Vlasečnice určeny jsou k tomu, aby svými jemnými stěnami sprostředkovaly jednak výživu tkáně z krve, jednak k odvádění nepotřebných látek, krev v plicích přijímá kyslík, jímž se stává barva její jasně červenou, když krev tepenná pak kyslík tkáni odevzdala, stává se krví žilnou (venosní) a nabývá barvy modročervené (fialové). Stažením se srdce vniká krev do hlavní tepny těla, srdečnice čili aorty, čímž povstává při každém úderu vlna, tak zvaný tep, puls, z kteréžto příčiny arterie nazýváme tepnami. Tep jest výrazem činnosti srdeční, o níž můžeme se přesvědčiti jemným smáčknutím některé větší tepny. Vln tepnových bývá u dospělého člověka za minutu 70—75, u novorozenců 140. U mladších mužů a žen jest počet tepů větší než u starších individuí. Mimo to podléhá tep různým jiným vlivům. Počet tepu také mění se pohybem, pohnutím mysli atd.

Krev proudí z levé komory srdeční skrze aortu buď do hlavy, do horních a dolních končetin, do horní a dolní části trupu, do jednotlivých vnitřností a střev. Když svůj úkol ve vlasečnicích vykonala, sbírá se do žil a jest pak vedena buď horní neb dolní žilou ku pravé předsíně srdeční.

Krev žilná ze střeva sbíhá se ve velkou žilu zvanou vrátnici, která vchází do jater, kde dělí se ve vlasečnice, sbíhající se opět v žilky jaterní, z nichž krev naznačenou již cestou do pravé předsíně se dostává.

Části systému cevního jsou cesty mizní čili lymfatické, které právě tak jako žilky celé tělo prostupují. Úkolem jich jest odváděti ze tkání tekuté součásti krve, které žilnou krví odplaveny nebyly.

Cesty mizní přijímají výživný produkt zažívání ze střev a vnášejí jej do krve. Hlavní kmen soustavy miz-

ni jest mizovod hrudni, který za kloubem klíčko-hrudním vlévá se do soustavy žilné. Střediskem hlavního čivstva, jakousi centrální stanicí všech popudů k ústrojům pohybu jest mozek. Přijímá různé pocity zevnější a rozesílá zase velení různým částem lidského těla.

Cítíme bolest, tlak, chuť, pocit světla, zimy, tepla, pocity čichové, hmatové a jiné. Čivy tyto zase vycházejí z čidel oka, ucha, nosu jazyku atd. Nervstvo pohybu slouží ústrojům pohybu. Tyto vycházejí z mozku a končí v jednotlivých svaích.

Mozek uložen jest uvnitř lebky, na povrchu kryt jest třemi blanami-omozečnicemi, čili plenami mozkovými. Sledujeme-li je se strany zevní, najdeme nejprv tvrdou omozečnici, po ní následuje pavičnice, a pod touto je uložena měkká plena mozková.

Mozek dělí se na velký, malý a prodlouženou míchu. Mozek v lebce rozdělen jest střední podélnou hlubokou brázdou na dvě souměrné polokoule.

Plocha těchto jest rozbrázděna a sice četně. Jednotlivými brázdami omezeny jsou závitky mozkové. Uvnitř nalézají se malé podlouhlé dutiny nepravidelného tvaru, postranní komory zvané. Malý mozek jest také na dvě polokoule rozdělen, které spojeny jsou mostkem Varolovým, na nějž bezprostředně upíná se mícha prodloužená, která prochází velkým otvorem kostí záhlavní a přechází v kanálu páteřním v míchu.

Na svém konci v části beder štěpí se válcovitý provazec míchy v mnoho odvětví nervových a nazývá se následkem svého vzhledu koňským ohonem. Podotknouti sluší, že dle mnohých autorů mozek ženy méně váží než mozek mužů, ale že váha jeho v poměru k celému tělu je také mnohem menší než u muže, čímž ovšem absolutně není nijak řečeno, že by ženy měly proto snad méně inteligence.

Mozkovými nervy vyrozumíváme ony čivy, které přímo z mozku vycházejí a jest jich 12 párů. Nervy míšní mají svůj počátek v míše a jest jich 31 párů. Nervstvo soucítě, také sympatické zvané sestává ze dvou rozvětvených spleťtých čivů a jest rozděleno v část krční, hrudní a bederní.

Vnitřnosti. K vnitřnostem čítáme všechny ústroje, které jednak pro udržování těla látky přijímají a je spracují, jednak, které látky nepotřebné a škodlivé z těla vyměšují. Dle výkonů dělí se zmíněné ústroje v dýchací, zaživací a močopohlavní.

Hrtan jest ústroj k vyvozování hlasu a tvoří hlavně u muže pohyblivý výčlenek, tak zvané jablko Adamovo. Na hlavě souvisí hrtan s dutinou ústní, dole přechází v průdušnici, složenou z chrustavkovitých prstenců, která se v plicích rozvětluje v průdušky a průdušinky, kterými se přivádí vzduch dýcháním do plic. — Průdušinky ústí do zvláštních míšků vystlaných buňkami. Jednotlivé míšky jsou obetkány sítí jemných vlásečnic, v nichž obíhající krev přibírá ze vzduchu důležitý pro život kyslík a současně vydává kyselinu uhličitou.

Mezi oběma plicemi jest srdce a pravá plice jest rozdělena zářezy na tři, levá na dva laloky. Plice jsou kryty vlhkou, pružnou, hladkou pohrudnicí. Rozšíří-li se při vdechu hrudní koš, vniká vzduch ze zevnějšíku do plic a povstává vdech; jakmile se hrudník užítí počne, zmenšují se plice a vytlačují vzduch a nastává výdech. Normální počet dechů jest 18—20 za minutu, mění se však stářím (u novorozenců jest jich 44). Počet dechů podléhá rovněž vlivu vůle, činnosti svalové a duševního vzrušení. U žen dýchání v klidu jest

poněkud jiné než u mužů. U mužů vidíme nepatrný pohyb žeber při dýchání, spíše jej pozorujeme v horní části břicha. U žen převládá dýchání hrudní, kdežto nadbřišek se při tom jenom nepatrně pohybuje. Tyto rozdily však mizí, dostaví-li se příliš hluboké dýchání.

Tento typ dýchání u žen býval nejspíše následkem stažení dolní části hrudi šněrovačkou. Jest ale náhled, že dýchání hrudní u žen jest také proto, aby pohyby při dýchání břišním nevadily ženě při těhotenství. Sluší podotknouti, že dýchání účastní se podstatnou měrou též bránice, která jest pouhý sval a odděluje dutinu břišní od dutiny hrudní.

Úkolem ústrojů zaživacích jest spracovati potravu v látky tělu prospěšné. Jenom látky stravitelné mohou do krve přejíti, části nestravitelné jako výkaly tělo opouštějí.

Ku přijímání pevné i tekuté potravu slouží ústa, tomu též napomáhají rty a jazyk a k rozmělnění zubu.

Pokračováním dutiny ústní jest požerák a jícen. Jícen jest roura připojující se na požerák, táhnoucí se dutinou hrudní a vstupující otvorem v bránici do dutiny břišní, kde přechází v žaludek.

Na vnitřní straně vystlána jest sliznice; stěna její obsahuje svalstvo, jehož úkolem jest posunutí sousto do žaludku.

Žaludek jest nejširší část roury zaživací. Horním otvorem ústí do něho jícen, dolním otvorem souvisí se střevem tenkým. Jako všechny ostatní části roury zaživací má žaludek tři stěny. Na povrchu nalézá se blána od pobřišnice pocházející, potom následuje vrstva svalová a nejvnitřnější jest sliznice, která má mnohonásobné řasy a žlásky, které odměšují žaludeční šťávu a která se mísí s potravou, činíc tuto stravitelnou. Jakmile sousto vstoupilo do žaludku, počne tento pomoci svalů jím pohybovat a promíchává je se šťávou žaludeční. Svého vrcholu dosahuje trávení ve dvou hodinách. Občas otvírá se dolní otvor žaludeční a část rozpuštěné potravu vstupuje do tenkého střeva a tak se to periodicky opakuje, že po 4 až 12 hodinách dle okolností a záživnosti požitých potravin po jídle, obsah žaludku se vyprázdní. V tenkém střevě mísí se zažitina se žlučí a šťávou slinivky břišní.

Žluč tvoří se v játrech, která jsou největší žlázou těla a nalézají se pod pravým obloukem žeberním. Játra jsou hnědě zbarvena, tvaru nepravidelného čtyřuhelníka. Přední ostrý kraj jaterní sahá za pravidelných poměrů poněkud pod žebra, ale ještě dále u žen zvláště, které se kdysi hodně šněrovaly, tam vykazují játra tak zv. rýhu šněrovací.

Odměšování žluči děje se v játrech a to z krve, kterou přivádí i nepřetržitě žíla vratná. Poněvadž žluči jen při trávení jest třeba, hromadí se tato ve vejčitém sáčku, uloženém na dolní ploše jater v měchýřku žlučovém.

Těsné šněrování má neblahý vliv na vyměšování žluči, které zdržuje a často je to příčinou, proč u žen spíše se žlučové kaménky tvoří než u mužů.

Slinivka břišní jest úzká podlouhlá žláza, nalézající se za žaludkem. Vývod žlázový, který se téměř celou slinivkou táhne, končí v tenkém střevě, do něhož se celý obsah žlázy vylévá.

Hned na blízku nachází se slezina, žláza to podoby kávového zrna a velikosti malé dětské pěsti — hraje důležitou úlohu při tvoření krve.

TĚLOCVIČNÁ HLÍDKA

Řídí Jarka Jelínek.

JEDEME NA SLET!

Uprostřed oceánu v této chvíli sta sokolských srdcí vzpomíná na milá místa, jež před několika dny opustila a těší se, že za několik málo dnů uzří kolébku sokolství, starou, všem nám drahou vlast za mořem.

Zajásá nám Praha v ústrety, zavlaží vysoko prapory — zazvučí fanfáry na uvítanou, až staneme u cíle našich nejbližších tužeb v matičce Praze — stovčátě — věkopamátne — věčně krásné . . .

Slavnostní nálada nastávajících svátečních dnů sletových opředě svým kouzlem naši mysl, řada mocných dojmů blahých a radostných naplní naše srdce. Budeme žít těch několik dnů v předtuše okamžiků slavnostních, velkých.

Pak přijde slet . . . Ohromná vzrušující chvíle krásy, síly, kázně a bratrství na strahovské pláni!

Chvíle *Krásy*. — Krásný je ten náš svět, krásný je život, ale zdá se nám, že všechna krása světa, krása života soustředila se před našimi zraky na velikém obdélníku sletového cvičiště!

Chvíle *Síly*. — Snad *Síla* sama dala si zde dostaveníčko a hýří zde tisíci zdravými těly, osmahými sluncem a otuženými tělocvikem sokolským!

Chvíle *Kázně*. — “Celek vše, jednotlivec nic.” Jedinec v dobrovolné kázni podrobuje se celku pro zdar společné věci, kterou svět obdivuje a snad ani nechápe, že základ tak mohutné manifestace sokolské spočívá na Kázni.

A je to *Bratrství* k němuž se poji cit lásky k vlasti, které tvoří toto veliké dílo sokolské, dominující svým úchvatným dějem na strahovské pláni před zraky statisíců — které spáji sokolskou rodinu v silnou ukázněnou složku národa, k němuž se hrdě hlásíme.

Vzpomínám na slova amerického zpravodaje o posledním sletu: “Třikrát jsem dokola objel svět, ale to, co nyní jsem spatřil, mne ohromuje. To nemožno vidět jinde!” Jak je to možné? Nahoře je na to odpověď!

Sním jen o tom, aby i Amerika, země veliká a silná měla jednou své Sokolstvo, ucelené, jednotné, prodechnuté bratrskou láskou druhá k druhu, sestry k sestrě, ukázněné v pravém slova smyslu po sokolsky, kdy kázeň by více nebyla chápána falešně jako disciplína “kaiserovská”, ale jako povinnost sokolská, kde byl by respekt pro jednotlivé složky řídící organizaci, kdy dbáno by bylo zásadních usnesení, kdy v zájmu věci sklonili by hlavy jednotlivci i menší celky a usnadnili cestu k rozvoji, kdy všechny malicherné věci by ustoupily důležitým otázkám, jež nutno pro sílu a dobro organizace řešit, kdy obětavost tolikrát projevená ve vážných chvílích zůstala by nadále cností nejpřednější našeho bratrstva, pak věřím, že i Americké Sokolstvo, zatím jen slovanského původu, může překvapiti svět svou společnou prací, svým sletem rovněž mohutným, kde by cvičilo tisíce borců, tisíce sester, tak jako nyní bude cvičit na sletě tam, kam se jedeme učit, kde znovu chceme se k práci nadchnout, a potom jiné povzbudit a společně dále v lásce a svornosti dohromady pracovat.

Vy, kterým není dopřáno spolu s námi se podílet na hodu Sokolstva v zlaté naší Praze, věřte, že vzpomínky naše poletí k Vám v těch okamžicích nezapomenutelných a věřte, že v duších se budeme dělit s Vámi o radost, která zaplaví naše srdce, a že hřejivý pocit blaha z výsledku krásného díla přineseme i Vám.

Na zdar a na shledanou!

Jarka Jelínek.

Všeobecné zásady methodiky cvičení na nářadí.

(Příspěvek k methodice tělesné výchovy.)

(Dokončení.)

Spojování prvků.

Při spojování prvků v sestavy naskytají se nám dva důležité rozdíly. Na př.: na bradlech z komihání v podporu o pažích zákmihem vzpor, předkmihem přednožka; a naproti tomu zákmihem vzpor a kolo roznožmo. V prvním případě charakter prvků jest zcela zachován, tak jako bychom je cvičili samostatně, vzpor i přednožka. Nutno ovšem počítati s určitým zvýšením práce nervové, soustředěnosti (koordinace), které si vyžádá spojení bez mezikmihu.

Spojení těsné, prvek metodický.

V druhém případě ztrácí prvky částečně své vlastnosti. Konec jednoho prvku přechází nepřetržitě v počátek prvku druhého, ano částečně se kryjí. Prvky vzájemně splývají v nerozlučný celek. Tím jest stanoven rozdíl pro spojování prvků. V takovém případě, kdy prvky v sebe přecházejí, tvoříme vlastně prvek nový, prvek metodický. Nejlépe vynikne tento způsob spojování prvků soustavných v prvky metodické při plynulém metání na koni. Tam veškerá spojení předpokládají nový, jiný způsob provedení metu, než když cvičíme přešvihy neb kola rozděleně.

Nácvik sestav.

Z toho plyne, že k nácviku sestav nestačí nacvičiti pouze prvky, ale též důležitá spojení tvořící nerozlučný celek. Na př.: na kruzích ze vzoru jest jasný rozdíl provedení spádu na zad do visu vznesmo a po něm jednou zákmihem seskok, podruhé překot na zad roznožmo. Takových spojení jest značné množství a podle dané sestavy jest nutno v nácviku je vybírat i samostatně procvičiti. Pak teprve, až ovládne cvičenec spojení dvou i více podobných prvků v prvek metodický, přistupuje připraven ke cvičení daných na př.: závodních sestav.

Cvičení sestav jako součást výchovy cvičitelů.

Jest však také vhodné za účelem získání okamžité rozhodnosti, cvičiti i celé soustavy ihned, ovšem ze známých prvků, podle povelů cvičitele, aby cvičenec byl stále pozorný a cvičil se v duchapřítomnosti. Ten způsob jest velmi unavující a vhodný jen pro výchovu cvičitelů, a to pouze jako doplněk. I cvičitel musí býti vyučován tak, jak chceme, aby on sám učil. Poznání přednosti a vady toho učení, ocení je a sám své učení podle toho zařídí v daných mezích.

Opakování.

Schopnost ovládnouti bezpečně prvky a důležitá spojení (metodické prvky) lze docíliti neúnavným opakováním. Nikdy nelze se spokojiti s jedním zdařeným pokusem. Pohyb, který jest vyvolán činností drah nervových, musí býti pevně "vepsán" v tyto dráhy a pak teprve lze říci, že určitý cvik lze bezpečně zacvičiti. Tím si pevně vštěpujeme provedení cviku, zlepšujeme jej, ale také zlehčujeme. Zbavujeme cvičení veškerých zbytečných pohybů, cvičíme s větší jistotou a zbavujeme se mnohdy i různých pocitů duševních jako nedůvěry v sebe a strachu před možným pádem. Takovéto opakování, týká se nejvíce důležitých kombinací a tu je nutno opakovati mnohonásobně a k některým kombinacím vraceti se každou cvičební

hodinu. Důležitý způsob opakování předpokládá výdrž a pohyby velkou silou konané. Ty nutno pokáždě zkoušeti. Váhy na nářadí si osvojíme jen denním opakováním, třebas z počátku je držíme jen velmi krátkou dobu. Zlepšujeme dráhu pohybu a tím svalstvo patřičně pracuje účinněji a účelněji.

Proto prvním krokem k úspěchu při cvičení na nářadí jest nácvik prvků a jejich opakování.

Vliv zdatnosti (kondice).

Další zásadou budiž, aby každý cvičenec, tím více cvičitel, přistupoval ke cvičení s nervstvem svěžím a svalstvem připraveným. Co to znamená. Jenom ten cvičenec, který se připravuje na výjimečný závod, bývá prost práce denního zaměstnání a určité, vhodné období věnuje plně svému výcviku. Denní pravidelná, at' školní či spolková tělesná výchova musí nutně počítati s únavou celodenního zaměstnání. Nutno tudíž šetřiti stále soustavu svalovou i nervovou, varovati se nemírného požívání, alkoholismu, nikotinu a nezřízeného pohlavního života. Ne pouze pro dobu přítomnou ohled na vlastní zdraví, kdy se zdá, že vše lze ve zdraví překonat, ale též pro příklad ostatním s myšlenkou na budoucnost zdravého národa. Pak lze věnovati se tělesné výchově a možno očekávati žádané výsledky.

Vliv duševní nálady.

Krom této uchované tělesné zdatnosti (kondice), přispívají ještě duševní nálady k okamžitému, dobrému tělesnému stavu. Veselost, bratrství, radost z vykonané práce, jest vždy zárukou dobrého výkonu.

Užití zdatnosti a nálady v družstvu.

V tom ohledu jest položen velký úkol na cvičitele. Musí ovládnouti velmi často vlastní náladu a své družstvo udržeti při veselé mysli. V praxi cvičební užijeme těchto poznatků tak, že nové prvky a kombinace cvičební probíráme v počáteční části hodiny cvičební, druhá část jest věnována opakování. Podle toho musí býti upraven i rozvrh cvičební, aby se střídala látka učební pravidelně, aby veškeré druhy nářadí i cvičební byly umístěny jednou na počátku hodiny, za účelem získání nových cviků, podruhé na konci k vůli opakování.

Pravidla nácviku.

Kterými pravidly nutno se řídit při nacvičování?

Vedení cvičitele.

Předpokládáme vždy, že nácvik se děje za vedení cvičitele a tudíž vzhledem k všeobecným požadavkům, které jsou dány cvičebním rozvrhem, vše spočívá přímo na učiteli.

Individualisace.

Cvičení musí míti tolik inteligence, by dovedl řádně posouditi své svěření, ne povrchně, individualisovati způsob nácviku tak, aby vyhovoval všem i jednotlivcům. To znamená mnohdy, kolik cvičenců, tolik různých způsobů metody vyučovací.

Předcvičení a vysvětlení.

V zásadě nutno řádně a přesně předcvičovati a cvičení vysvětliti. Označiti dráhu pohybu, naznačiti pohyb, který jest nejdůležitější, připodobniti cvičení již k cviku známému. Jednotlivcům nutno poraditi podle jejich tělesných schopností, jak cvičení provésti bez užití nadbytečné síly. Proto jest jedině správné po předcvičení a pojmenování, nechati cvičence cvičiti jednotlivě, opravovati a raditi.

Mouchy.

Konečně jde o tak zvané "mouchy". Nevidím ve zjevení tajemství "mouchy" popis dráhy pohybu, nýbrž jasný návod, jak dociliti oně dráhy. A to spočívá v udání, jak práce různých částí těla za sebou následuje, neb v uvědoměném pocitu, který jest podmínkou pro pohyb, odpovídající příslušné dráze pohybu. Na př.: "Výšin prohnuté na kruzích". Není "mouchou" výklad: "Tělo musí býti stále prohnuté a musíš přitáhnouti hodně vysoko a vzepřít," neboť víme, že prohnutí a přitážení jest podmínkou, která jest jasná z názvosloví i na předevíječím. To postřehne i průměrný cvičenec. Ale "moucha" jest: "Pohyb musí býti nepřetržitý až do visu střemhlav a s přitahováním a vytáčením dlaní vpřed počneme, až nohy počnou klesati, jakoby do váhy vzadu." To jest příklad "mouchy", vysvětlení postupné práce. Jiný příklad: "Vzepření kmihem na kruzích." Není "mouchou" výklad: "Musíš vzpírati až v největším bodu zákmihu", nýbrž "Musíš mít pocit, že jsi této při nabrání kmihu nadlehčil a pak s největší energií provedl zákmih o napjatých pažích. Pak strhni kruhy pod sebe vedle boků." Příklad "mouchy" vysvětlení pocitem a též postupné práce. Po vysvětlení tohoto rázu pokus se zdaří — neb také ne. Tu jest na cvičiteli, aby našel příčinu. Ta leží buď v nedobře voleném cviku vzhledem ke schopnostem cvičence, a jest v takovém případě zbytečné maření času a energie nutit cvičence provést cvičení a lépe jest vrátiti se ke cvičení, které jest průpravou. Nebo spočívá nezdar v nepochopení "mouchy" a pak cvičitel musí mít schopnost rozpoznati, v čem záleží nepochopení a mít vůli, vše, v čem vidí, že se chybí, říci bez požádání. Když cvik se zdaří, nutno stále ještě provedení zlepšovati, cvičitel ladněji a lehčeji. Zde musí býti naprostá individualisace. Ani dva cvičenci nejsou absolutně stejní a proto i provedení cviku bude jiné a tudíž i jiné nedostatky v nácviku. Jen inteligentní cvičitel, který bez žárlivosti obětuje všechny své vědomosti, setká se s úspěchem.

Cvičení obdobná.

Dále v nácviku prospívá cvičení cviků stejného pohybového charakteru na různém nářadí. Na př.: odbočmo s obraty na koni a kola zánožmo snožmo s obratem na bradlech, neb výmyk na bradlech a výmyk z náskoku na kruzích po ramena atd. Opět záleží na cvičiteli, aby z dané osnovy dovedl řádně cvičení voliti, aby přispíval k urychlení výcviku, zrychlení obratnosti a současně aby nezapomínal na všestranný výcvik. I osnovy cvičební musí býti pracovány v tomto směru a ne, aby byly pouze výpočtem všech možných druhů cvičebních bez ohledu na další cvičení a ostatní cvičební hodiny, jak se často děje. (Požadavek rozvrhu.)

Cvičení protichůdná.

Právě tak, jako jsou cvičení sobě příbuzná, tak opět jsou cvičení vzájemně se potírající. Jest stará zkušenost, že po cvičení na kruzích se špatně metá na koni. Totž prostě tím, že jest zaměstnáno jedno a totéž svalstvo zcela odlišným pohybem. Na kruzích cvičíme převážně ve visu, na koni v podporu, resp. vzporu. Vždy jest účastno práce svalstvo pletence rameného. Není tudíž dobře užití tohoto nářadí v nácviku v tomto pořadí, jak uvedeno, ale spíše opačně neb kombinovati cvičení na koni s hrazdou a cvičení na bradlech s cvičením na kruzích, neb nejlépe užití v době cvičební jen jednoho hlavního nářadí a ostatní dobu

cvičební věnovati vedlejšímu nářadí, skokům, cvičením s nářadím a prostným. (Požadavek rozvrhu.)

Metody speciální.

V přehledu všechna pravidla metodiky cvičení na nářadí se týkají cvičence a úpravy cvičení pro něho cvičitelem. Podrobné propracování speciální metodiky jednotlivých druhů cvičebních na jednotlivém nářadí jest úkolem budoucna. Může-li se "lehká atletika" či tělocvik prostý honositi dobrými metodami a jejich zpracováním, jest tím více třeba, aby i tělocvik nářadový byl po této stránce zpracován, neboť jest více pěstován než tělocvik prostý a má mnohem více druhů. Jest na zkušených, aby nenosili své poznatky pouze u sebe, ale aby dali nahlédnouti do svých pokladnic. Pak bude práce cvičitelstva na rychlejším postupu a vyvarujeme se více chyb, když nebudeme musiti počínati vždy od základů, pracně nabytých vlastní zkušeností.

"Cvičitel" M. Kavalír. VI. 4.

B. Holečková—K. Matějovec:

Prostná dorostenek pro VIII. Slet Všesokolský v Praze.

(Dokončení.)

11.—12. takt:

= 9. a 10. taktu opačně.

13. takt:

1. podřep snožmo, kolena u sebe, ruce vztyčit v připázení, prsty směřuji vpřed,

2. vztyk, výpon levou, skrčit přednožmo pravou, bérce svisle, pravou upažením vzpažit zevnitř a poohnout vzpažením zevnitř, dlaň vzhůru, skrčit předpažmo levou, ruka u pravého ramene, dlaň vpřed, hled vlevo.

3. výdrž.

14. takt:

1. podřep snožmo, kolena u sebe, trčít dolů levou, upažením připážit pravou, ruce vztyčit, prsty směřuji vpřed,

2. vztyk, výpon pravou, skrčit přednožmo levou, bérce svisle, levou upažením vzpažit zevnitř a poohnout vzpažmo zevnitř, dlaň vzhůru, skrčit předpažmo pravou, ruka u levého ramene, dlaň vpřed, hled vpravo (= 13. takt opačně),

3. výdrž.

15. takt:

1. upažit elvou, trčít stranou pravou, ruce vztyčit, palce vpřed,

1.—3. třemi poklusovými poskoky na místě jeden a půlobrat vlevo, (při každém skoku jeden půlobrat), levá začíná. Trčít pravou stranou současně s prvním obratem.

16. takt:

1. přinožit pravou, připážit,

2.—3. výdrž.

Cvičí se čtyřikrát (končí se čelem k hlavní tribuně.)

V l o ž k a :

2. Mezihra: 4/4 takt.

1. takt:

1. stoj výkročný levou vpřed, skrčit upažmo, ruce před rameny, hřbety vzhůru,

2.—4. výdrž.

2. takt :

1. trčít vpřed zevnitř, hřbety vzhůru,
2. výdrž,
3. otočit paže, dlaně vzhůru,
4. výdrž.

3. takt:

1. přenesením váhy těla stoj přednožný levou, upažit, dlaně vzhůru,
- 2.—4. výdrž.

4. takt:

1. otočit paže, hřbety vzhůru,
2. výdrž,
3. ohnout upažmo, ruce před rameny, hřbety vzhůru,
4. výdrž.

5. takt:

- 1.—4. zvolna oblouky nahoru (předloktím) napnout stranou, dlaně vzhůru.

6. takt:

1. přisunem levé stoj spatný, upažit dolů, dlaně vzhůru,
- 2.—4. výdrž.

7. takt:

- 1.—4. zvolna upažením vzpažit zevnitř a pohnout vzpažmo zevnitř, ruce sklopit, hřbety se dotýkají.

8. takt:

1. skrčit předpažmo zevnitř (ruce výdrž) a trčít dolů,
- 2.—4. výdrž.

III. ODDÍL: takt 4/4.

Věta A.

1. takt:

1. skrčit přednožmo pravou zevnitř, pata dotýká se levého kolena, ohnout připažmo, dlaně spojit na prsou (jako k plování),
2. trčít stranou povýš pravou, paže trčít vzhůru dovnitř, dlaně spojeny, palce vzad, hled vzhůru,
3. výdrž,
4. přinožit pravou, upažit, hřbety vzhůru.

2. takt:

1. vodorovný předklon, předpažit dovnitř, dlaně spojit,
- 2.—4. výdrž.

3. takt:

- 1.—2. zvolna vzpřím, paže výdrž,
3. předpažit vzhůru dovnitř, mírný výpon,
4. vzpažit dovnitř, dokončit výpon, celý takt spojitý.

4. takt:

1. stoj spatný, otočit trup o 45° vpravo, upažit, ruce vztyčit, prsty směřují vzhůru,
2. výdrž,
3. připažit, otočit trup zpět (připažit před otočením trupu),
4. výdrž.

5.—8. takt:

= 1.—4. taktu opačně.

9. takt:

1. (prv-ní) dva nízké poklusové skoky na místě (pr., l.), skrčit předpažmo dolů dovnitř, ruce sklonit na prsou, hřbety vzhůru, prsty vpřed, ukazováčky se dotýkají a trčením vpřed dovnitř (ukazováčky se stále dotýkají) předpažit zevnitř, hřbety vzhůru.
2. (dru-há) dva nízké poklusové skoky na místě, upažit a skrčit připažmo, ruce sklopit před rameny, prsty vpřed,

3. (tře-tí) dva nízké poklusové skoky na místě, ukazováčky spojit na prsou, trčením vpřed dovnitř předpažit zevnitř, hřbety vzhůru (jako u 1.),

4. (čtvr-tá) dva nízké poklusové skoky na místě, upažit. Pohyb paží v celém taktu spojitý (šlapání vody).

10. takt:

1. stoj výkročný vpravo stranou, pravá paže výdrž, ruku mírně vztyčit, předpažit dovnitř levou skrčenou, dlaně spojené u pravého ramene (jako k plování u pravého ucha) a úklon hlavy vpravo,
2. výdrž,

3. podřep únožmo levou, úklon vpravo, trup s levou nohou v přímce, trčít pravou vzhůru, palec vzad, levo utrčit dolů a upažit dolů, hřbet vzhůru, hled za pravou paží,
4. (čtvr-) výdrž,

- (-tá) levá upažením vzpažit, palec vzad.

11. takt:

- 1.— dva velké čelné kruhy levou napravo, výdrž pravou (v každé čtvrti půl kruhu, tedy v 1. a 3. době procházejí paže připažením).

12. takt:

1. vztyk, vzpřím, přenesením váhy těla unozit pravou, oblouky napravo předpažit vzhůru nalevo, hřbety vzhůru, hled na ruce.

2. výdrž,

3. přinožit pravou, půlobrat vlevo, připažit,
4. výdrž.

13.—16. takt:

= 9.—12. taktu opačně.

(III. oddíl.) Věta B.

1. takt:

1. výpad pravou vzad, záklon, (trup a noha v přímce), hled vzhůru, zapažením zevnitř, upažením a předpažením dolů zevnitř připažit,

2. kruhy paží jako 1.,

3. zapažením zevnitř, vzpažením zevnitř a předpažením zevnitř připažit,

4. zapažením zevnitř, vzpažením a předpažením připažit.

2. takt:

1. vztyk, vzpřím, přenesením váhy těla zanožit pravou, výpon levou, zapažením zevnitř vzpažit, palce nazad, hled vzhůru,

2. přinožit pravou, podřep, předpažit, palce vzhůru,

3. vztyk, připažit,

4. výdrž.

3., 4. takt:

1., 2. taktu opačně.

5. takt:

- 1.—4. zvolna upažit, ruce sklopeny, palce vpřed,

6. takt:

1. stoj výkročný vpravo stranou, vzpažit zevnitř pravou, upažit dolů levou, ruce vztyčit, prsty levé ruky směřují stranou, pravé vzhůru, hled na pravou ruku,
2. výdrž,

3. přenesením váhy těla a přisunem pravé stoj spatný, připažit, hled přímo,
4. výdrž.

7. takt:

- 1.—4. zvolna upažit, ruce sklopeny, palce vpřed.

8. takt:

1. stoj výkročný vlevo stranou, vzpažit zevnitř levou, upažit dolů pravou, ruce vztyčit, prsty levé směřují vzhůru, pravé stranou, hled na levou ruku,

2. výdrž,

3. přenesením váhy těla a přisunem levé s půlobratem vlevo stoj spatný, připážit, levá předpažením po obratu,

9.—12. takt:

= 1.—4. taktu (výpad pravou vzad atd. . .)

13.—14. takt:

= 7.—8. taktu (zvolna upažit atd. . .)

15. takt:

1. výpad vpravo stranou, ohnout připážno, ruce sklopeny vně ramen, prsty směřují stranou, vlnovkou (mírným obloučkem nahoru a dolů) trčít stranou, ruce sklopit, hled na pravou ruku,

2. vlnovkou (mírným obloučkem nahoru a dolů) skrčit připážno, ruce sklopeny vně ramen, prsty směřují stranou.

(V 1. a 2. době opiší ruce osmu v čelné rovině.)

3. odhyb vlevo (do výpadu vlevo stranou), vlnovkou trčít stranou, ruce sklopit, hled na l. ruku,

4. vlnovkou skrčit připážno, ruce sklopit vně ramen, prsty směřují stranou. (Ve 3. a 4. době osmu jako v 1. 2.)

16. takt:

1. vztyk, přisunem pravé stoj spatný, trčít stranou, hřbety vzhůru,

2. velké čelné kruhy dolů (dole se kříží pravá nad levou),

3. připážit,,

4. výdrž.

Věta A., B. se opakuje beze změny, pouze podruhé v 16. taktu věty B.:

1. vztyk, přisunem pravé stoj spatný, trčít stranou, hřbety vzhůru,

2. velké čelné kruhy dolů, výskok snožmo,

3. doskok do podřepu, vztyk, připážit,

4. výdrž.

V l o ž k a :

3. mezihra: takt 4/4.

1. takt:

1. stoj výkročný pravou vpřed zevnitř, předpažit vzhůru zevnitř pravou, zapažit zevnitř levou, ruce vztyčit, prsty pravé ruky směřují vzhůru, levé vzad zevnitř, úklon hlavy vpravo, hled na pr. ruku.

2.—4. výdrž.

2. takt:

1.—4. výdrž.

3. takt:

1. vzpřím, přenesením váhy těla stoj přednožný pravou zevnitř, paže výdrž,

2.—4. zvolna předpažit dolů zevnitř pravou, ruka vztyčena.

4. takt:

1. přisunem pravé stoj spatný, připážit.

2.—4. výdrž.

5.—8. takt:

1.—4. takt opačně.

IV. ODDÍL: takt 4/4.

Věta A.

1. takt:

1. stoj výkročný pravou vpřed s $\frac{1}{2}$ obratem vlevo do stejné úložné levou = vzpažit zevnitř pravou,

palec vpřed, skrčit předpažmo zevnitř levou, prsty u pr. ramene, hřbet vzhůru, hled na pr. paži, (pohyb paží po obratu),

2.—3. výdrž.

4. přenesením váhy těla na levou s půlobratem vpravo, stoj přednožný pravou, pravá předpažením připážit (po obratu), levá trčít dolů.

2. takt:

1. stoj výkročný pravou vzad s půlobratem vpravo do stejné úložné l., upažením vzpažit zevnitř pr., hřbet vzhůru, skrčit předpažmo zevnitř levou, prsty u pr. ramene, hřbet vzhůru (jako v 1. taktu) hled za pr. paži,

2.—3. výdrž,

4. přenesením váhy těla na levou s půlobratem vlevo stoj záložný pravou, pravou před obratem upažením připážit, levou trčít dolů.

3. takt:

1. stoj výkročný pr. vpřed, do $\frac{1}{3}$ mezery, upažením vzpažit zevnitř l., hřbet vzhůru, skrčit předpažmo zevnitř pravou, prsty u levého ramene, hřbet vzhůru, hled přímo,

2. stoj výkročný levou vpřed, (do $\frac{2}{3}$ mezery),

3. stoj výkročný pravou vpřed na značku,

4. přisunem levé stoj spatný.

4. takt:

1. výpon, pravou trčít vzhůru zevnitř, levou výdrž, ruce vztyčit, dlaně vzhůru, prsty směřují stranou, hled vzhůru,

2. výdrž,

3. stoj spatný, upažením připážit,

4. výdrž.

5. takt:

1. výpon skřížný, levá špička pod pravou patou, otočit trup o 45° vpravo, upažit dolů pravou, pokrčit předpažmo dolů levou, předloktí rovnoběžně s pravou, hřbety vzhůru, ruce vztyčit, hled na pr. ruku,

2. výdrž,

3. stoj výkročný vlevo stranou, otočit trup zpět, výdrž pravou, levou, vzpažením vzpažit zevnitř, hřbety vzhůru, ruce vztyčit, hled na levou ruku,

4. výdrž.

6. takt:

1. přisunem pr. výpon skřížný, pravá špička pod levou patou, otočit trup vlevo, upažit dolů levou, pravou vodorovným obloukem předpažit dolů a poohnout předpažmo dolů, předloktí rovnoběžně s levou, hřbety vzhůru, ruce vztyčit, hled na levou ruku.

2. výdrž,

3. stoj výkročný vpravo stranou na značku, otočit trup zpět, výdrž levou, pravou vzpažením vzpažit zevnitř, hřbety vzhůru, ruce vztyčit, hled na pravou ruku,

4. výdrž.

7. takt:

1. přisunem levé stoj spatný na značku, pokrčit předpažmo zevnitř, předloktí kolmo vzhůru, ruce vztyčit, dlaně vzhůru, prsty směřují vpřed zevnitř,

2.—4. třemi kroky na místě celý obrat vlevo (pr. l., pr.).

8. takt:

1. výpon, trčít vpřed vzhůru, dlaně vzhůru (ruce v prodl. paži) mírný záklon,

2. výdrž,

3. vzpřím, stoj spatný, paže otočit hřbety vzhůru a připážit,
4. výdrž.
- 9.—16. takt=1.—8. taktu beze změny.

(IV. oddíl.) *Věta B.*

1. takt:
 - 1.—4. zvolna upažit levou, předpažit vzhůru pravou, hřbety vzhůru, ruce sklopit.
2. takt:
 1. stoj zánožný levou, mírný záklon, ruce vztýčit, levá mírně v lokti pokrčena,
 - 2., 3., 4. výdrž.
3. takt:
 - 1.—4. zvolna klek na levé koleno, zvolna předklon, paže výdrž,
4. takt:
 1. dokončit klek, bérce pravé kolmo k zemi, předpažit pravou, předpažit dolů zevnitř levou, hluboký předklon (ruce stále vztýčeny, prsty pravé směřují vpřed, levé stranou),
 - 2., 3., 4. výdrž.
5. takt:
 1. vzpřím, pokrčit předpažmo dolů, předloktí šikmo vpřed vzhůru (loky v pravém úhlu), ruce v prodl. předloktí, dlaně vzhůru,
 2. předpažit napravo dolů, paže zůstanou pokrčeny, předloktí šikmo vpřed na pravo vzhůru,
 - 3., 4. zvolna mírným obloučkem nahoru, (paže zůstanou pokrčeny), konec prstů procházejí ve výši očí.
6. takt:
 1. předpažit dolů nalevo, paže pokrčeny, předloktí šikmo vpřed nalevo vzhůru,
 - 2., 3., 4. zvolna vztyk do stoje zánožného levou, paže výdrž (až potud jsou ruce stále v prodloužení předloktí).
7. takt:
 1. stoj výkročný vlevo stranou, předpažit nalevo poohnutě, předloktí šikmo vpřed nalevo vzhůru (v tupém úhlu), ruce vztýčit, dlaně vzhůru, prsty směřují nalevo vpřed, hled na ruce,
 - 2., 3. výdrž,
 4. přenesením váhy těla stoj únožný levou, paže výdrž.
8. takt:
 1. přísunem levé celý obrat vlevo do stoje spatného, mrštit vpřed a připážit (současně s obratem),
 - 2., 3., 4. výdrž.
- 9.—16. takt=1.—8. taktu věty B.

(IV. oddíl.) *Věta C.*

rovná se větě A., 1.—15. takt beze změny.

16. takt:
 1. podřep výkročný levou vzad, mírný předklon, předpažit dolů zevnitř, ruce vztýčit, prsty směřují stranou,
 - 2., 3., 4. výdrž.
 17. takt:
 1. vzpřím, vztyk, přenesením váhy těla ohnout připatmo levou (kolena u sebe), upažením vzpažit zevnitř, ruce vztýčit, dlaně vzhůru, prsty směřují stranou, záklon,
 - 2., 3., 4. výdrž.
 18. takt:
 1. vzpřím, mrštit dolů levou, upažením připážit,
 - 2., 3., 4. výdrž.
- Dohra 1 takt 4/4.

Tělocvik nárad'ový a sport v cizině.

Chceme-li posuzovati tělovýchovu v cizině, musíme pátrat po příčině jejího vzniku a odloučiti svůj názor na tělocvik domácí. Vynasnažím se čtenářům sdělit to, co jsem již před válkou sledoval v písemnictví i denním tisku z celého světa, jakož i to, co mi bylo popráno shlédnouti v Německu, Švýcarech, Francii a Itálii, ve městech i po venkově, na vlastní oči. Hledím vždy raději k podstatě a výsledkům skutečným, než ke krásným slovům a oficiálním prohlášením. Podle toho, prosím, aby můj pokus byl posuzován.

I.

(Pověsečný vývoj.)

Prvý tělocvik zaznamenaný v dějinách starověkých byl rázu vojenského; v pozdějších dobách Egypta a Řecka vyskytují se cvičení mládeže, tance žen a vojenský výevik jiných, promísený prvky tělocviku prostého s úpadkem států mizí vlastenecké nadšení, vojsko je zaměněno námezdnými žoldnéry a tělovýchova se zvrhá v gladiátorství.

Potom v Evropě nastává dlouhá přestávka v tělesných cvičeních. Na asijském východě pravděpodobně kultura neupadla do té míry, aby národní zápas a šerm zanikly.

Ve středověku objevuje se cvičení v podobě rytířských her, střelby a lovů (štvanic).

Tělocvik v nynější podobě objevuje se asi před 100 lety, mimo drobnosti zaznamenané dříve. Mezi tím však panovalo mezi národy mnoho zvyků, jež nebyly považovány za uvědomělý tělocvik, ale za životní nutnost či zábavu. Na severu již dávno znali lyže a brusle, jinde zápasili, vrhali kameny (jako dodnes na Balkáně), jezdili na koních i na lodkách a prováděli mnoho jiných cvičení, jež jsou základem moderních sportů.

Ve střední Evropě vytvářel se tělocvik nárad'ový, v anglosaských zemích zdomácněly sporty. Tělocvik je typickým znakem středoevropským, kdežto n asporty měl vliv styk se zámořskými zeměmi.

Postupem času přibývalo stoupenců obou směrů, množily se i názory a záliba v různých odvětvích. Boháčů opanovali nákladné sporty, dav hledal vzrušení a velmi málo zůstalo opravdových ctitelů svého vlastního zdravého těla.

Vše, co se vyvinulo z tělocviku v dnešní době, musíme rozdělit na pravou tělovýchovu, na modu a konečně na výdělečnou činnost. Všechny jmenované složky v obecném pojmu i na místech "vyšších" jsou směřovány, takže sama žurnalistika často používá názvu "chaos" v odborných pojednáních. Nápravu neprovedou novináři, ani mravokárcové — ta přijde sama tam, kde je zdravý smysl i životní síla od přírody daná a potřebuje pouze vypěstování. Původní zákon Všemíra platí zde na prvním místě. Co není schopno života — zajde!

II.

(Jednotliví národové.)

V Čechách vznikl tělocvik jako část národního probuzení s ideálem řeckého starověku a proto nese pečeť posvátnosti, smyslu pro krásu a pro občanskou ctnost.

Ne, tak stalo se jinde!

V Německu, které stojí v popředí světového rozmachu na poli tělovýchovném, vznikal tělocvik asi před 100 lety. Povahu germánskou známe a proto si snadno vysvětlíme rychlé rozšíření kultu tělesného.

Ze soukromých ústavů v městech vycházeli mnozí apoštolové Jahnovy myšlenky i jeho předchůdců po celé Říši, oby úspěšně šířili zájem o zdravé tělo a výbojného ducha. Účinnými pomocníky byly (jako až dosud) cestování, zpěv a družný život spolkový.

Přirozeným vývojem přibíraly tělocvičné spolky do svých rozvrhů vše, co doba přinesla a co prospívalo opravdovému ozdravení celého národa. Mimo nářadí pěstováno bylo plavání, zachraňování a tělocvik prostý. Ideál člověka vyrůstal ve smyslu vzdorosti vůči přírodním živlům v čisté přírodě a pod paprsky slunečními.

Není tudíž divu, že novodobý sport anglosaský záhy nalezl vyznavače v přípravném prostředí, ač zde nebyl domovem.

Na Olympiádách byla jména Němců vždy v prvních řadách, počet Turnerů a atletů přesahoval milionová čísla — zkrátka, oboji druh tělovýchovy pronikl celý národ jako nutnost životní. Ve válce a po ní nastaly však některé změny v názorech pod vlivem domácím i cizím.

Turneři počali vytýkati sportovcům vlažnost národnostní, sportovci vinily Turnery z nepokrokovosti a tím vznikl rozpor zakončený úplným nepřátelstvím. Sport podléhal všem "nemocem" mezinárodním; řešil otázku amaterismu a profesionalismu, vychovával národ diváků (nechci užívatí posměšného názvu) a tvořil modu. Svoji vlažnosti vlasteneckou vydráždili sportovci i jejich obchodní přátelé protivný tábor k národnímu šovinismu, který vyniknul zejména ve válečných dobách a jistě nebyl prospěšný.

Jiným odbočením od přirozené cesty vývojové jsou podniky vynálezců nových soustav a lži-fysiologická "učení" badání, tvořená podle vzorů poctivých lékařů-fysiologů. Články (velmi obsáhlé), reklamní brožury i celé knihy dávají ráz moderní odborné literatuře tou měrou, že nezasvěcenec je klamán.

Turneři hledí zachováti národu zdravý základ všestranným zkoumáním doby i sklonů povahy lidské, což se jim daří ku podivu dobře. Na venkově i v zapadlých vesničkách najdete v zahradě postavená nářadí tělocvičná, u výletních hospod zpravidla neschází hřiště a všude vám utkví zrak na oznámeních turnerských podniků, ať tělocvičných, plaveckých či výletních.

V nastalém boji se sportovci postupují velmi účelně. Zakázali s vým členům jakékoliv psaní bojových článků a zato rozšiřují v jednotlivých zájem o prostý tělocvik i hry, které si dříve sportovci výlučně přisvojovali. Budoucnost nám ukáže, jak cítí národ.

Po Německu cením nejvýše Švýcarsko a z osobní sympatie bych mu dal i přednost; ne snad se stanoviska vědeckého, ale podle duše vládnoucí celým národem. Národní zápasník, gymnast i sportovec, jsou z lidu, z velkých měst i horských samot a tvoří jádro všech národních podniků. Počátky tělocviku švýcarského jsou snad starší než v Německu, ale uchovávaly déle svůj primitivní ráz, duch světový, bohudik, nezmodernisoval tak rychle tělovýchovu jako jinde. Nářadí udrželo svoje prvenství před zápasy, vzpíráním a vrháním kamenů, jakož i před národními prostocviky.

Sport vnikl poměrně velmi pozdě do Švýcar, nalezl však zdravý organismus a za krátko vynikali jeho vyznavači na kolbišti světovém. Zde podán byl dobrý důkaz o tělocviku jako přípravě a základu ostatních stupňů tělesných cvičení.

Všechny složky zaměstnávající se tělesnou výcho-

vou žily až dosud ve velmi dobré shodě a namnoze se i doplňovaly, až teprve moderní tříštění politické spole s ohlasem sporů v Německu ohrožují bodrost života švýcarského.

Ve Francii ujala se cvičení všeho druhu stejně jako v předcházejících zemích, ale nepronikla nikdy celý národ. Paříž s několika většími městy přijala sport a z Alsaska se počal šířiti spolkový tělocvik nářadový. Později vznikaly spolky střelecké i jiné, ale žádnému se nezdařilo — snad pro různost kmenů — ovládnouti Francii do kořenů. Od racionelní výchovy přešlo se brzy k módě a z té opět se rodily ideály soukromých ústavů. Svěráznost si udržely pouze vojenské školy a gymnasté v Porýnsku. Cestujete-li po venkově západním, nenajdete mnoho dokladů činnosti tělocvičné, v severních krajích a na jihu požívají spolky sportovní větší obliby než gymnastické. Stane se dosti často, prohlásíme-li před Francouzem, neznajícím Sokolstvo, že jsme gymnasti — zarazí se tento a nemůže pochopiti příslušnost "lepšího" občana k tělocvičnému spolku. Spatříte-li však někdy "veselou" jednotu s povykujícími trubači a tambory, bez jakéhokoliv pořádku, nebudete se více diviti.

Čím méně se provádí tělovýchovná praxe, tím více se píše. Podle každodenních článků v novinách, pěkných spisů a lékařských výzkumů soudil by mnohý, že ve Francii cvičí každý druhý občan, že mládež ve školách má vzorná zařízení a rozvrhy a vláda se stará o zlepšení rasy — ale chyba lávky! Tělocvik podle Hebertu (u nás mnohem lépe pochopený než ve Francii) zaveden byl na několika málo ústavech, v Paříži se ujalo cvičení mládeže před málo léty a na venkově mimo Alsasko není úředně o tělocvik vůbec postaráno. Gymnasté děkují pouze Alsasku, že mohou sestaviti mezinárodní družstvo, které by odpovídalo novodobé všestrannosti, o nadštní a povzneseném duchu ani nemluvě, ten snad žije pouze mezi starými členy.

Často čteme o vzduchu, vodě a slunci, o kultu obnaženého těla, ale ve skutečnosti mimo Paříž nenajdete praktického provádění. Plovárna na řece jest vzácností a bývá úplně zabezděna na způsob kryté lodí nákladní. Na mořských březích uvidíme cizince a něco málo útlých postav domácích, moderně oblečených. Venkov pak jest v tomto směru úplně nedotčen; i tam, kde najdete obyvatelstvo pěkného vzhledu tělesného, seznáte, že netrpí kulturou novodobou.

Mnohem lépe se daří obchodnímu sportu. Velká města považují rohovníky, hráče rugby a kopané i profesionální cyklisty za národní hrdiny. Mládež je přímo nemocna vášni ctitelskou a marný jest boj několika prozíravých pedagogů s armádou obchodních podnikatelů a novinářů.

Mimoděk porovnávám život dvou sousedících národů: Francie a Německa. Výsledek úvahy není pro Francii v budoucnu příznivý.

O Anglii velmi výstižně napsal br. Pecháček v minulém sešitě "Sokola" z vlastních poznatků. Dodal bych k tomu pouze to, co vycit'uji z literatury.

"Stará" Anglie udržovala ve sportu pravé gentlemanství (pamatujeme na kopanou před 20 lety!), uctívané dodnes v zámořských kruzích, ale novodobý národ podlehl vášni světové se všemi jejími zly takovým rozsahem, že staří "gentleman" ustoupili do pozadí a pěstují sporty, švédská cvičení, rytmiku a podobné — ovšem v úzkém kruhu své společnosti, což na široké vrstvy národa nemá vlivu.

Kolébka sportů nemění svého sklonu a proto tělocvik nářad'ový nemůže zapustiti kořenů přes četné snahy soukromé i vojenské;; jedině skauting našel pochopení.

Mnohem vážněji jest pojata myšlenka tělesné výchovy v zemích severních. Švédsko se honosí starou soustavou tělocvičnou, která je výstižným znakem národní povahy. Vědecké odůvodnění jest dokonalé, ovšem praktické provádění nám připadá jednotvárné a proto nenalézá obliby mimo švéské sousedy. Zde uvádím malý doklad projevu individuality národní.

Finové jsou přistěhovalci a přece přes staleté usedlictví na severu nemilují tamnějšího tělocviku, ale pěstují nářadí v našem smyslu středoevropském. ba dokonce přistoupili za členy našeho světového svazu gymnastického.

Sport vyznačuje se na severu důkladností i vytrvalostí; na závodističtích vidíme pouze vyzrálé borce, kteří nezávodí často, ale vydrží řadu let, v amatérském působení. Moderna nezůstává sice bez vlivů, ale dosud nepokazila dobrý stav ideový.

Sportovci s gymnasty pracují ve shodě, zřizují hojně hřišť i tělocvičen a poslední dobou též rozsáhlé zimní paláce s plovárnami. Na venkově a v nejsevernějších krajích přirozeně sporty zimní jsou rozšířenější než gymnastika a mají ráz lidový.

Národové usedli mezi oblastí sportů a střední Evropou kloní se podle své povahy k různým směrům, nenalezneme však u žádného národní svéráznost v tělesných cvičeních. Namnoze vedou boje zastánci jednotlivých soustav či method pouze na papíře, bez praktických dokladů anebo zkušeností. V celku ovládl veřejnost rušný sport pro podívanou.

Na jihu vynikají mimo Slovany obyvatelé severní Itálie, (u nichž tělocvik nářad'ový i sport nalezly dosti obliby. Ve vnitrozemí a na jihu není život tělocvičný znatelný. Vůči gymnastům zůstává národ chladný, za to s mnohem větší živostí (pravou jižní!) sleduje sportovce. Jediný obrat nastal po vítězství italského družstva na Olympiadě, po němž musely ovšem noviny tisknout sensační články s podobenkami závodníků, lid musel vědět všechny rodinné podrobnosti svých hrdinů a družstvo se ukazovalo po městech jako varietní umělci. Za klidných poměrů zřime slavnosti gymnastů bez vzrušujících okolností. Strakaté oděné čtyři zasedají podle své vůle ve vinárnách a kolem budov, nevázaně se baví, do průvodu se řadí podle libosti. Lid si jich příliš nevšímá a když, tedy úplně bez jakýchkoliv projevů. Tato lhostejnost mění se někdy i v posměch — zkrátka, gymnast je komediant.

Zájem o sport nemá rovněž hlubokého podkladu, povětšinou zůstává při zevnějších projevech, bez rozdílu, zda se jedná o tělesnou výchovu anebo o obchod.

Ve španělsku a Portugalsku národ žije dosti primitivně a proto otázka tělocviku zůstává pouze ve velkých městech a řeknu přímo, ve sportovních klubech. O tělocvik výchovný pokoušejí se někteří profesori středních škol a vojenští instruktoři, ale povaha národní mu nesvědčí, zůstává tudíž při dobré vůli a při jmenování různých komisi.

V Turecku, Řecku a všude tam, kam kultura zanášá ohlasy života západního, ujímá se nejprve sport, jenž jest právě v módě, a ve vojsku zaváděny jsou systémy odporované výpravami instruktorů vzdělanějším státům.

Na dálném východě asijském, pokud sahají drža-

vy evropských států, zanášén jest většinou sport, pouze v holandských koloniích pěstuje se též nářad'ový.

V Japonsku postupuje zdravý smysl pro tělovýchovu současně s národním obrozením. Sporty i tělocvik budují na starých tradicích národních nové směry s promyšleným programem. Tělocvičné pole určeno jest pro mládež a vojsko, sporty mají náležitosti spolkům. Veškerá práce prodechnuta jest duchem v cizině odborovou činností, aby mohli doma prokázati platné služby své vlasti.

V ostatních zemích není rozporů mezi tělocvikem a sportem, jelikož málokde se obě složky vyskytují.

III.

(Amerika.)

Vhodnější označení by bylo: několik kolejí vysokokolských a spolky přistěhovalých cizinců. Američané znám, bohužel, pouze z jejich návštěvy v Evropě a ze spisů; nemohu proto tamější život všestranně posuzovati a omezují se na zjištěné okolnosti.

O jednotách sokolských, turnerských a jiných netřeba se zmiňovati, neboť vedou život velmi podobný životu ve své původní vlasti. Za to však nově se tvořící národ Američanů žije tělocvičně svérázně v rytmu úměrném ostatnímu životu dennímu.

Amerika se nemůže s ničím zdržovati, tudíž ani s tělovýchovou. Mládeži postačí hřiště a na něm umístěné nářadí, které samo donutí americkou krev k pohybu. Jeden učitel příkladem naznačí, co a kterak se má provádět a dalšího není třeba. Na vysokou školu přichází "ostrílená" mládež nejen studovat, nýbrž i provozovat sporty. Poslední dobou druhá část činnosti předčí prvou a mění úplně poslání vysokých škol. Ideál Ameriky vtělen jest do úsporného těla. Pojem krásy v zámoří liší se podstatně od našeho, ten nemiluje tvárných seskupení svalů, smyslu pro celek a malebnost. Skoro se zdá (podle skutků), že tělesné výkony jsou namnoze cílem a ne prostředkem k životu. Podle tisku a řečí děje se vše nejlépe.

Víru v pravdivost však ztrácíme při pozorování života celostátního. Heslo "Amerika jest první," vyhlášené od ní samotné, není výchovné. Okázalé skutky lidumilnosti prapodivně kontrastují s výrobou válečných pomůcek, otravných plynů a pod. Sociální pracovníci by našli nesrovnalostí více.

Obrátíme-li tento způsob jednání na dnešní thema, neubráníme se údivu, jak může Amerika houževnatě hájiti amatérství svých atletů, jakým způsobem vysvětluje různost jednání vůči barevným, které jednou potřebuje k získání vítězství a jindy se od nich odvrací jako od méněcenných tvorů.

* * *

V závěru kladu milým čtenářům otázku, zda možno nahraditi naši národní svéráznou tělovýchovu něčím cizím, hlučně vychvalovaným. Uvažte na příklad o Americe, o níž se nejvíce hlásá, jako o spasitelce a o vzoru moderní výchovy! Kolika "mánažerům" z Nového světa tane na mysli ozdravení národa, anebo povznesení mravní. Činnost jimi vyvolána šíří se i za moře a hledá pouze sensaci s honbou za vítězstvím.

Porovnávejte počet zaměstnaných atletů k počtu diváků, proberte obnosy peněžních zisků! Prohlédněte cizinu se všech stránek!

Potom snad bude mít cizina i její mravy dobrý vliv na naše průkopníky v tělovýchově, tot' naučí je vážit si vlastní domácnosti!

Nedbejte na krásná doporučení, nýbrž na výsledky práce!

St. Kafka. "Sokol" č. 3.

Působením zaživacích šťáv v střevě tenkém doznává zaživatina brzo různých změn, což jest ještě podporováno stálým mísením. Zažitina na své cestě střevem tenkým ztrácí mnoho látek, které pak skrze stěny do cévstva lymfatického přechází a odtud zase do oběhu krevního, zatím co nerozpuštěné anebo nepotřebné dostává se do střeva tlustého. Obsah tlustého střeva je stále peristaltickou činností posouván směrem ku konečníku a také na této cestě pozbývá stále více vody a rozpustných látek, neboť vstřebání i ve střevu tlustém pokračuje.

Nestrávené zbytky potravy, jakož i nepotřebné výměšky zaživací tvoří výkaly, které občasné skrze řit' ven vypuzeny bývají. Tlak a jich vyprázdnění povstává, jakmile hmota výkalů do konečníku se dostala.

Tlusté střevo proti střevu tenkému vyznačuje se hlavně větším průměrem a pak tím, že vrstvy jeho jsou silnější střeva tenkého; střevo tenké jest na svém celém povrchu hladké, střevo tlusté jest místy vyduté, poněvadž pásma svalová jsou kratší než střevo samo. Tlusté střevo má červíkovitý výběžek, slepé střevo "appendix" zvaný. Tato na pohled nepatrná část střevní hraje často velkou úlohu při zánětu tohoto výběžku, neboť často se zde stvrdlé výkaly atd. usídlí, které mechanickým drážděním k zánětu sliznice vedou. Těsně nad otvorem řitním jsou pod sliznicí konečníku uloženy silné pleteně žilné, které se časem v haemorrhoidy (zlatou žílu) proměnití mohou a postiženým mnoho obtíží způsobují.

Jako látky nestravitelné jsou z těla odstraňovány konečníkem, tak z krve nepotřebné části tekuté jsou odstraňovány močí. Tyto poslední produkty rozkladu, které tvoří součástky moče, musejí býti ustavičně z těla odstraňovány, poněvadž kdyby v něm zůstaly, tu by četné poruchy organismu, ba i smrt (otrava močany) měly za následek.

Součásti moče netvoří se v ledvinách, nýbrž ve veškerých ústrojích a tkáních těla a jsou pouze filtrační činností z krve odstraňovány. Ledviny leží po obou stranách páteře, mají podobu bobu bary červenočerné. Obklopeny jsou pouzdrzem na tuk velmi bohatým, jimž jsou upevněny na vnitřní stranu.

Po častém těhotenství anebo po příliš těsném šněrování uvolní se jejich úpony, tak že se stanou pohyblivými a jako ledviny bloudivé pohybují se v dutině břišní, působíce postiženým velké a mnohdy bolestné obtíže.

Moč shromažďuje se v měchýři močovém. Stěna měchýře močového jest močovodem šikmo provrtána, tak že část stěny působí jako ventil, byl-li měchýř močem přeplněn, tím se zabraňuje proudění téhož z měchýře do močovodu a ledvin zpět.

V dolní části krajiny břišní nacházejí se také ústroje rozplozovací.

Celé tělo kryto jest na svém povrchu kůže, která u ženy jest mnohem jemnější než u muže a jen na bradavkách prsních jest temnější. Kůže nejen že chrání ústroje pod ni uložené, nýbrž i obstarává vyměšování škodlivých plynů a tekutin z těla, kteroužto funkci zastávají žlázy potní. Kromě těchto nacházejí se zde i žlázy mazové, jichž úkolem jest vyměšovati maz, jimž kůže se stává podajnou a hebkou. Maz chrání též kůži proti žíravému potu.

Při otvorech dutin těla přechází kůže ve sliznici, která vystýlá orgány zaživací, dýchací, močové a ploidla.

Nejvnitřnější vrstva kůže, to jest podkožní vazivo, spojuje vlastní kůži s ústroji níže položenými. V této tkáni uložen jest tuk, kterého bývá u žen více než u mužů a dodává tělu, není-li ho zase příliš mnoho, oblosti a měkkosti forem. — Na konci nesmíme opomenouti se zmíniti, že na posledních člancích prstů u nohou a rukou vyrůstají nehty, které slouží dílem za chránidla konců prstů, kde, jak známo, následkem pletiva nervů jsou nejcitlivější, dílem za jakási pevnější chladla a možná že i u dávných našich předků za zbraň.

Marie Hořejší:

Manželství.

"Dva živlové tvoří přátelství: pravda a něžnost."

Sestra sokolice nedávno vdaná píše mezi jiným přítelkyni: "Od svých nových známých pani nic neslyším než nářky na muže. Jedna mladá pani svěřuje mně všechny svoje strasti a intimnosti. Pořád se jen všechny chtějí rozvádět. Je to možné, že láska změní se tak často ve všednost i v zášť? Proč jen se tak manželé zvrátí?"

A tak se ptají mnohé mladé dívky a ženy, pozorují-li bystře nynější společnost. Musí každé manželství ztroskotat nebo ustrnout v těžké mlze resignace?

Proč je tolik manželství zklamaných, všedních, kde manželé žijí vedle sebe ze zvyku a z pohodlí nebo z odporu před skandálem rozvodovým?

A což ty rozvody a všechna dramata i tragedie manželské, která končívaly často v soudní síni!

Jsou však zase manželé, kteří si lásku a zájem o druhého uchovali až do šedin. A jejich manželství ukazuje, že je možné co skeptikové nazývají utopií. "V šedém domku přebývají dědeček a babička . . ."

V manželství stýkají se vlastně vždy dva různé světové názory, svět a život je pozorován pod nespočetnými zornými úhly. Proto každé manželství mělo a má své krise. Právě tím, že je přemáhá, upevňuje se, a muž i žena "vyrovnávají krok." Jak to říká stařenka v Pastorkyni: "Každý párek si musí svoje trápení přestát." Jde o to, aby to dovedl.

Příčiny rozháraných manželství jsou tak rozmanité jako lidé vůbec. Nestejně mravní a duševní vlastnosti, tělesný odpor, zklamání, nebo zase rozdíly ve výchově, rozdíly majetkové, vměšování příbuzných, vliv společnosti a běžných názorů doby, často špatné bytové poměry, kdy mezi lidmi stisnutými denně v jedné místnosti přestává být intimita kouzlem a stává se trýzní — to vše působí rušivě na soulad v manželství. Někdy jsou vinny okolnosti, někdy muž, jindy žena, často oba, jenže nikdy si to nepřiznají. Obviňují jeden druhého a vždy jim ten druhý "zkazil život." Velmi často je vinna neopatrná a špatná volba mladých lidí, kteří se ženou do manželství, aby se "beztréstně" oddali jen tělesným požitkům. Je dosti mladých manželů, kteří si ani nepřejí mít děti.

Schopenhauer napsal v Metafysice lásky, že "genius druhu" svádí lidi pro sebe určené dohromady nejraději tehdy, nachází-li u nich "vnitřní soulad a vnější shodu", totiž shodu společenskou a majetkovou, souhlas rodičů. Ale i tito lidé často neprožijí celé manželství opravdově a krásně. Láskou oslepeni nevidí mnohých svých slabostí, kterými jsou pak trpce překvapeni.

Manželství je řada zkoušek pro mravní sílu. Řeší neustále prakticky poměr mezi mužem a ženou. Emil

Svoboda žádá zde "spojit harmonicky kvetoucí krásu lásky s mravním ideálem bratrství a sesterství." Je k tomu třeba, "aby základním tonem, na němž se rozvíjí souzvuk vztahů mezi mužem a ženou byl poměr člověka k člověku, bratra k sestře. Je třeba, aby se tyto dva lidé dovedli milovat, když přestalo zamilováni." Masaryk uznává jediné to manželství za pravé, ve kterém žijí manželé v jednoženství a jednomužství doživotně. Rozvod považuje někdy za nutnost a jediné východisko, ale v zájmu společnosti by se měli všichni snažit o to, aby rozvodů nebylo.

Jak se přiblíží ideálu radostného manželství?

Především rozvážnou přípravou na manželství.

Pro muže i pro ženy platí stejná morálka čistoty a zodpovědnosti, ať horují literární a umělecké směry jakkoli o nutnosti "vyžití" a volné lásce. Žel i zde některé dívky a ženy chápou emancipovanost jako napodobení "volného života" mnohých mužů. Dívka pokroková ve smyslu mravním zdůrazňuje požadavek jednotné morálky. Může dnes voliti manžela svobodněji a musí přemýšlet o tom, koho zvolí. Vdává se z lásky, neboť podle Mardena "manželství bez lásky, buď ze žištých důvodů nebo z důvodů zvířecí smyslnosti, není ničím jiným než zákonnou nemravností." A milovat dovede jen muž opravdu mužných vlastností, kterému však dovede býti Ženou, Sestrou, Přítelkyní.

"Život žádá si

hlav jako srdci — plných, účinných

a vážných. Muž a žena tvoří svět,

jako život lidský hlava se srdcem.

Tož pracuj muž a žena nelenuj,

neb na té naší zemi stisněné

je práce pro hlavu i pro srdce."

(Sokolice.)

Štefánikova kolej pro slovenské študentstvo vysokoškolské v Praze VII.

Štefánikova kolej pro slovenské vysokoškolské študentstvo v Praze VII. zřízena byla v měsíci únoru r. 1920 k popudě Československé Jednoty v Praze s přispěním Studentské základiny Pálffyovy v Častej na Slovensku.

Jméno své nese po největším Slovákovi poslední doby, generalu, hrdinovi a učenci Milanu Rastislavu Štefánikovi, jenž zhybnul tragickou smrtí dne 4. května 1919 ve Vajnorech na Slovensku.

Štefánikova kolej je v Praze jediný humánní ústav, určený pro študenty slovenské.

Úkolem Štefánikovy koleje jest podporovati chudobné, avšak snaživé študenty slovenské po celou dobu jejich studií na vysokých školách pražských.

Štefánikovu kolej spravuje Kuratorium, ve kterém zasedají vlivné osobnosti, zástupcové všech vysokých škol pražských, minist. škol. a nář. osvěty, Slováci a Češi.

Předsedou Kuratoria jest pan inženýr Jos. Rotnagl, starosta vnitřního města Prahy.

Z vysokých škol, jichž chovanci zdejší koleje jsou vezkrze řádnými posluchači, zastoupeny byly v tomto škol. roce: 1. Universita Karlova se všemi fakultami 63 posluchačů. 2. Vysoká škola technická se všemi fakultami 18 posluchačů. 3. Umělecká akademie 5 posluchačů.

Budova, v níž Štefánikova kolej jest umístěna, jest

majetkem Školské základiny Pálffyovy v Častej na Slovensku a propůjčena jest Kuratoriu jediné k účelům kolejním. Postavena jest na velmi vhodném a zdravém místě, na Letné. Celkem obývá 86 chovanců 37 místnosti. Pokoje jsou vesměs čisté, světlé, pohodlné a potřebným nábytkem opatřené.

Rozsáhlá čítárna jest všem chovancům společnou místností. Zde se poskytuje chovancům příležitost ku čtení časopisů a knih, ku konání společných schůzí (samospráva Št. koleje) k hudebním cvičením, ku hře v šachy a jiným ušlechtilým zábavám.

Společné stravování koná se ve zvláštní přízemní místnosti vedle kuchyně. Řídí se dle škol. roku na vysokých školách pražských.

Každoročně poskytuje Štefánikova kolej 86 slovenským študujícím úplně zaopatření, a sice: stravu (snídaní, oběd a večeři), byt, světlo, otop a úklid. Mezi zdejšími chovanci, kteří vezkrze jsou chudobní, jest velmi značný počet sirotků, na něž při přijímání do koleje zvláště se běře ohled. Veliké části zdejších chovanců nebylo by možné studiá vysokoškolská podniknouti a je s úspěchem dokončiti, kdyby se jim nebylo dostalo útulku, jaký jim poskytuje Štefánikova kolej. Zde mohou se bezstarostně věnovati svým studiím a při vytrvalé pili mají možnost setrvati zde až do jejich ukončení.

V červnu 1925 ukončilo svá studia 9, koncem I. semestru (v únoru) 1926 10 absolventů. Z těchto byli povýšeni na doktory práv 4, na doktory medicíny 3, a 4 na inženýry, 6 absolvovalo filosofii a 2 uměleckou akademii.

Udržování Štefánikovy koleje vyžaduje každoročně značného nákladu peněžního. (Okrouhle ročně 320 tisíc korun.) V uznání humánních snah dostává se koleji částečné podpory státní a Studentská základina Pálffyova propůjčuje jí budovu. Mimo to nalezly se blahovolné korporace a šlechtitní jednotlivci, kteří přispěním peněžitých dáreků prokázali plné porozumění pro snahy Štefánikovy koleje. Avšak prostředky tyto daleko nedostačují, aby kryly výlohy, spojené s udržováním 86 študentů, nutného služebnictva a udržování budovy.

Proto Kuratorium Štefánikovy koleje nuceno jest obracet se s prosbami za peněžitou podporou na obětavé podporovatele všech ušlechtilých snah.

Pomozte nám i Vy, kteří po dlouhá léta žijete ve své nové vlasti a kteří vlastním přičiněním domohli jste se tu příznivého postavení, plniti důležitý úkol humánní, kulturní i národní, který sobě vytkla Štefánikova kolej.

Jest potěšitelným zjevem, že již nyní mnoho odchovanců Štefánikovy koleje v Praze se zdarem působí ve veřejnosti slovenské!

Pomozte nám v naší snaze umožniti svým mladým krajanům a bratrům slovenským návštěvu vysokých škol pražských a tím zároveň napomáhati k utužení bratrského poměru Čechů a Slováků. Co dobrého prokážete dorůstající inteligenci slovenské, bude na prospěch společné vlasti československé!

Laskavé příspěvky peněžité bud'těž zasílány přímo Štefánikově koleji v Praze VII. Čechoslov. aneb do redakce našeho časopisu.

Za Kuratorium Štefánikovy koleje:

Ing. Josef Rotnagl, předseda Kuratoria,

Ján Galanda, předseda samosprávy,

Robert Hartmann, ředitel koleje.

ENGLISH SECTION

Dr. Ant. Mueller:

Gymnastics to Produce Sleep.

There are many different methods recommended in sleeplessness—insomnia. One of them I would recommend to try. I had very good results in number of obstinate cases.

There is no normal man or woman during the active period of life, who will not at times have period of restlessness and sleepless nights. If these occasional nights of restlessness bring on the fear of insomnia, then a real cause for decline in health is started. Such persons ought to understand these matters, and put all fear out of their minds. This is the most successful way of avoiding insomnia.

Rest is a natural state, and is intended to follow a period of weariness. That is why some people cannot get to sleep when their bodies are not tired. They take some kind of rather strenuous exercise, and then find they go to sleep. This is because the body becomes weary and natural restful sleep follow.

The plan of lying on your back in bed and trying to reach the head and foot of the bed by stretching the legs and the body.

Then raise the head an inch or two from the pillow and hold it so while breathing deeply and slowly. It won't take long before the head will feel so heavy that it will drop onto the pillow.

Then do the same thing with the right foot and when that is tired do the same thing with the other foot until that is fatigued. Then repeat the same method with the head.

It will be only a short time before all the muscles will be at rest and then natural sleep will follow.

Some of the many different forms of gymnastics so often advocated have practically the same result, although they cannot be taken in bed.

A glass of hot milk is a good addition, it is remedy that has long been employed, and even alone with some people it will produce wonders in bringing the needed sleep. Avoid narcotics without doctor's advice!

Zdraví hlava všeho.—*České přísloví.*

Žádné bohatství nevyrovná se zdraví.—*Sirach.*

Ve zdravém těle zdravý duch (Sana mens in corpore sano). — *Lat. přísloví.*

Nahromad' si bohatství, kolik chceš — zdraví bude přece vždy větší cenu.—*J. Ward Howe.*

Ani láska, ani čest, ani bohatství, ani moc nemohou dát srdci radostnou chvíli, jest-li zdraví ztraceno. — *Swett Marden.*

Ó, zdraví, budiž požehnáno! Tys nad všechny poklady a zlato, tys to, co povznáš naši duši a otevírá všechny schopnosti její, aby mohla přijati poučení a zamilovati si ctnosti. Kdo má tebe, má jen malé požadavky, a kdo je tak ubohý, že se mu nedostává tebe, tomu nedostává se také všeho ostatního.—*Sterne.*

KOUTEK DOPISOVATELSKÝ

Prague, 1. eb.

Ve výroční schůzi byla jsem zvolena dopisovatelkou. Minula dvě léta, měli tu funkci bratři, ale prý se neosvědčili, tak at' to zkusi tento rok se ženskými. Silně však pochybuji, že vyhovím úkolu, který byl na mne vložen. Co se týče činnosti sokolské, jest to ucházející. Omladina pilně cvičí, dorostenky i sokolky cvičí pod vedením sestry Lillian Sopkové a muže cvičí br. Arnošt Texel. Koncem března měli jsme zde okrskového cvičitele, br. Fr. Chmelika, jenž učil naše cvičence novým úkolům. Na rozloučenou s br. Chmelikem uspořádal Sokol Prague zábavu a sestry sokolky se postaraly o hojnost zákusků, hudebníci pak při tom vesele hráli. Hráli všechny kousky od podlahy, takže hodina duchů přišla a nikdo se ani nenadál, že je již tak pozdě. Pak se šlo do naší prostorné jídelny, kde byla připravena večeře. Po jídle měl proslov br. Chmelik, který kladl všem přítomným na srdce, že zvláště ti, kdož mají ditky, mají je posílati na cvičení. Jest to věru s politováním, že v tak velikém našem městě, které jest ryze české a obklopeno jest tak rozsáhlým českým okolím, jest jenom tak malý zájem pro Sokola. Takových energických lidí, jako je br. Fr. Chmelik potřebovala by Amerika více. Musím také něco napsati z činnosti našeho dramatického Odboru. Na Sylvestra uspořádal veselou zábavu, při které provedl jednoaktovku, v níž ani půlnoční scéna nescházela. Dále předvedli s úspěchem dvě divadla pod názvem "Námluvy v lese" a "Z manželského ráje". Ted' mají v rukou kus, který chtějí dávat na Zdobení Hrobů. Víme, že náš br. vzdělavatel nemůže se již ani dočkat, kdy nějaký dopis do Sokola sesmolím. Jsem však také zvědavá, kdy on také s n' čím poučným vyjde na světlo. Jest to můj první výtvar dopisovatelský, možná, že druhý bude lepší. Všem bratřím Sokolům a Sokolkám volám třikrát Nazdar!

Lena Trejbal.

Detroit, Mich.

Po jubileu padesátiletého trvání sokolské organizace a po zdařilých oslavách v měsíci září 1925 na paměť založení organizace této konaných, nastala doba radostná pro všechny Sokoly v Detroit. Práce, kterou jsme si sami uložili, již jest z části vykonána a tu můžeme s hrdostí složit sokolské veřejnosti účty z podniků námi pořádaných. Dbali jsme hlavně o vzdělání našich sester a bratří, pořádali jsme večírky, na kterých některý člen promluvil k posluchačům o významných událostech historických, předvedli jsme sletový film chicagský s úspěchem a konečně jsme dobyli první ceny při závodech v prostných cvičeních, které byly pořádány detroitským "Department of Recreation".

Vzdělávací činnost vedena byla snahou, by mladá, zde narozená generace utvořila si správný názor o poměrech vládnoucích v dávných dobách ve staré vlasti a proto vyvolen vždy námět buď historický anebo pojednání o ideích zakladatelů Sokola. Promluveno bylo o životě Husově a o poměrech v dobách tehdejších vládnoucích, při sletovém filmu promluveno o cílech a snahách naší organizace. Mimo to byl každý z večírků zpestřen vhodnými skladbami hudebními, básněmi a úvahami o duševním rozvoji lidstva. Vzdělávací večírky pořádány byly doposud 4 a připravuje-

me na měsíc květen důstojnou vzpomínkovou oslavu úmrtí F. Palackého a v červnu vzpomene 70. výročí smrti našeho herce, buditele národního a divadelního spisovatele J. Kajetána Tyla.

V tělocvičné práci rovněž neutuchala. Příprava ku akademii, která konána dne 20. února t. r., vyžadovala napětí všech sil, neboť program měl být co nejdokonalejší. A vedoucímu br. Júlvi Grohovi se skutečně podařilo usměrniti všechny síly a vzbuditi opravdový zápal ve svých cvičencích. U nejmladšího žáka i u nejstaršího cvičence bylo možno seznati, že akademie zdar jest všem hlavním cílem, každý se věnoval s chutí nácviku a výsledek byl, že Detroit mohl mluvit o pěkně provedených cvičeních. Sestry předvedly Moravskou Besedu v národních krojích, která přinesla do síně vzpomínky na kraj rodný tam daleko za mořem ležící a pro nás tak milý. Žačky i žáci se rovněž zhostili svých cviků s patřičným úspěchem. Muži zacvičili celou soustavu sletových prostných z VIII. sletu všesokolského a bradla s pružným můstkem. Propagačně měla celá akademie veliký význam pro nás a pro Sokolskou myšlenku. Zvláště cvičení žáků a žákyň ukázaly veřejnosti, že naše snahy o povznesení a zušlechtnění mládeže nejsou jen lichým heslem. Kázeň v povahy jiných a dívek vštěpovaná při cvičeních a hrách má veliký význam pro budoucí lidstvo. A my tu kázeň máme v programu.

Sokol Detroit dobyl první ceny při závodech prostných, které byly pořádány "Dept. of Recreation" města Detroit. Soutěžili s námi němečtí turnéři, Dánové, Poláci a Švédové. Všechny tyto organizace (my s nimi) nejprve zacvičili společná prostná a provedení jich, ač byla prostná velice jednoduchá, bylo daleko pod úroveň našich sokolských zvyklostí. Cvičilo se ve veliké tělocvičné North-western High School za četné návštěvy. Kolem tří set borců předvádělo nestejnoměrně cviky. Pak nastoupili Němci (24) a prostná jejich byla celkově slušná a libivá. Ještě kdyby dbáno bylo trochu více na harmonii a soulad pohybů. Na konec zacvičili skupiny tří. Po Němcích nastoupili Dánové, kteří podali ukázkou velice obtížných cviků podle vzoru švédského. Cvičili s chutí a i soulad byl lepší než-li u turnérů. Dánové (16) dobyli druhé ceny. Pak nastoupila naše osma na sletová. Cvičeno bylo skoro bezvadně a dojem, jakým působila naše výpěstlost na publikum byl veliký. Cvičení byla provedena bez hudby a vedoucí br. Groh udal jen tempo počítáním prvních taktů. Pak už byly slyšeti jen stejnoměrné zvuky způsobené obraty a údery nohou, těla se pohybovala přesně a jistě. Cvičilo se tak, jak jen naši bratři cvičiti dovedou. Výsledek této snahy byl ten, že jsme dostali stříbrný pohár za nejlépe provedené cvičení a zároveň za nejobtížnější cvik toho večera ukázaný. Potom jsme ještě cvičili na koni podél, Němci cvičili velice dobře na bradlech. Dalšího programu, lehkého-athletického, naši borci se nesúčastnili, ač by jistě i v těchto závodech bylo dosti příležitosti ukázati naši výpěstlost.

Podotýkáme, že o celém večírku tomto nebylo v žádných novinách detroitských referováno, ač zástupci tisku byli přítomni po celý večer.

27. března zajela naše osma opět do Toleda, by navštívila bratrskou jednotu tamnější a zacvičila tam rovněž prostná pro osmý slet a bradla. Br. J. Groh promluvil o naší organizaci a o důležitosti tělocviku pro nás. Toledští se chystají vystavěti si vlastní stánek na

zakoupeném pozemku. Práce s tím spojená bude vyžadovati velikého vynaložení všech sil a mnoho peněz. Přejeme toledským, by se dočkali zdárného provedení a uskutečnění všech tužeb.

Mladá jednota v Owossu, již ochrankou naše jednota je, měla první veřejné vystoupení dne 17. dubna. Naši zajeli tam v hojném počtu (13 mužů a 11 žen cvičících a necvičících 14 osob). Akademie měla velice pěkný průběh. Proslovy proneseny byly starostou města Owossa a státním návladním, pak brem. Železníkem a Fryšem za naši jednotu v jazyce českém i anglickém.

Cvičení zahájeno bylo nástupem všech a po proslovu br. starosty Studénky a ostatních proslovů, zahájili žáci slovenské jednoty z Flint pořad. Program tělocvičný byl zdařilý a pestrý. Bratři i sestry owoské jednoty mají zápal a chuť pro práci v jednotě a budou jistě mít v krátkosti vzorně vybudovanou vlastní budovu. Doposud jsou odkázáni na prostornou zbrojnicí městskou, která pro začátek postačuje.

Nám ze Sokola Detroit opět nastává práce s nácvikem cviků pro naše veřejné, jež odbývati se bude v červnu t. r. Na zdar!

Franta Nejepsa, dopisovatel.

Berwyn, Ill.

Jest mně velice nemilé, že musím obtěžovati s malou žádostí, ale jest toho nevyhnutelně zapotřebí. Naši bratři Sokolové zapominají asi, co slibuje každý z nich, když stává se členem, že totiž budou schůze navštěvovati, bráti podílu na jednání a býti řádným členem. K tomu každý zavazuje se svou ctí. Ve skutečnosti však mnozí z nich přijdou jednou anebo dvakrát do schůze a potom jich není už ani vidět. Nemyslím, že takoví jsou všichni bratři, ale přece je takových hodně mnoho. Ti staří věrní harcovníci musejí pak všechno odříti, ať už je to při zábavě, anebo když cokoliv jiného se pořádá. Co jest příčinou toho, bratři Sokolové? Myslím, že snad mnozí nevědí ani, kdy odbýváme své schůze. Sokol Berwyn odbývá své schůze každý druhý čtvrtek v měsíci ve své vlastní místnosti, kde mohou bratři bráti podílu na jednání a též povinnosti svoje si mohou zapraviti. Bratři, nezapomínejte, že peněz jest třeba. Vždyť jsme dosud dlužni na naši Sokolovnu. Přijďte tedy do schůze, alespoň se navzájem seznámíme. Tak, bratři na shledanou druhý čtvrtek v měsíci. Na zdar!

Karel Šedivý, tajemník.

Chicago, Ill.

Tělocvičná Jednota Sokol Rozvoj v Irving Parku pořádala v neděli 21. března veřejné cvičení.

Bratr starosta přivítal vřelým proslovem přítomné, kterými byla naše tělocvična přeplněna. Bude proto s radostným zájmem přijata zpráva, že naše veřejné cvičení setkal se s plným zdarem. Těl. Jednota Sokol Rozvoj těší se zase zasloužené přízni našeho lidu, který ji všemožně podporuje. Cvičení obsahovalo bohatý a pestrý pořad čísel.

Společná cvičení žákyně a žáci I. třídy (cvičení obtížné), cvičení prostná, žáci III. třídy, se zvláště líbilo.

Cvičitelský sbor vystoupil velmi krásně, takže všichni přítomní odcházeli s potěšením a přesvědčením o pilné, svědomité a odborové práci našeho cvičitele br. Tomáše Kočky, jemuž se dostalo zaslouženého

uznání a několika krásných květinových darů, ačkoliv je to proti jeho vůli, neb on si nikdy žádné takové dárky z lásky od nikoho nepřije.

Ferdinand Pechar.

Cedar Rapids, Ia.

Dne 11. dubna t. r. odbýval cedar rapidský Sokol svou obvyklou výroční akademií. Po přípravách téměř tříměsíčních, rozproudil se zase jarý život chodbami a síněmi nádherné Woodrow Wilson vyšší školy, postavené ve středu Čechy obývané části města. Šťastná tato myšlenka — přeložení akademie do zmíněné školy — přinese mnoho užitku v budoucnosti, také

diváky dojem nezapomenutelný a vzrušující, pochodící z úvah do budoucnosti. Při pohledu na jarý život na jevišti, zadumal jsem se nad otázkami, jež mimoděk tlačily se v mysl mou do popředí: "Jak bude se Sokolem ode dneška za padesát roků? Kam poději se tito všichni, kteří dnes piji ze zřídla Sokolské nauky? Činíme vše co je v naší moci, abychom jim usnadnili přístup do našich řad a vychovali si z nich budoucí naše pracovníky na poli sokolském? Jsou všichni cvičitelé tak svědomití jako br. Machovský, aby nejen dali nám vše co v nich dobrého, ale obětovali sebe?"

A odpovědi — nejsou uspokojivé. Z těchto odpovědí vyznívá snad stáří, avšak také třicetiletá zkuše-

Účastníci cvičitelského kursu Župy Jižní v Dallas, Tex.

zajistila dobrý finanční úspěch. Tentokrát rozdělil byl program akademie na představení odpolední, pro dívky a program večerní, leč beze změn jak pořadu čísel i účinkujících. Na programu podílelo se přes dvě stě cvičících všeho stáří. Před zraky četného diváctva kouzlil nám br. Machovský číslo za číslem v přesném pořadí nádherné ukázky ladných cviků, obrazů krásy a tělesné zdatnosti — při nádherném osvětlení. Lituji velice, že mi nebylo možno zúčastnit se při nacvičování, mohl bych tak nyní s větší jistotou všechny jednotlivé cviky popsat. Byl jsem přítomen jen večerní akademii a odnášel si zároveň s ostatními

nost Sokola a 16-letá zkušenost cvičitele. Toto jsem nucen uvést již k vůli sobě samému, abych byl jist, že neklopýtám.

Při akademii, mimo jiných tělocvičných novinek — novinkou bylo rozdělení programu na odpolední a večerní představení, a zvláště tento odpolední program, jenž byl určen výhradně pro školní děti všech škol bez rozdílu — leží mi v mysli jako novinka. Zároveň i jiná novinka přinesena byla do schůze před akademií, při níž jednalo se o návrhu k založení "Junior Sokol", na základě dosti četných přihlášek mladíků pod 18 roků stáří a přes, u členů kampanního výboru

na získání většího počtu členstva. Jaké to dvě výtečné myšlenky čekající jen na dobu, kdy budou spojeny, vždyť cos podobného uskutečněno bylo při spolku "Boy Scouts". Prvá myšlenka, která měla za účel (dle vysvětlení br. Machovského) fedrovati naši soustavu tělocvičnou a byla celkem ethického významu — uskutečnila se, kdežto myšlenka druhá padla. K tomu není třeba poznámek, jen důvody proti myšlence té jsou zajímavé. Uvádím dvě nejdůležitější: "Ještě jsme tu přece Češi." "Inu," myslím si, "mělo by se s myšlenkou na založení Junior Sokol čekat až po doznění "requiescat in pace"?" Druhá námitka zněla již vážněji, ji odkazován byl mladík na rodinu, kde prý — má dostávat základy myšlenkového směru a pocit příslušnosti. Ano, bylo by to krásné, kdybychom nemuseli potřebovat kostelů, škol a jiných institucí, ale také nebylo by třeba Sokola.

Papež Řehoř proslavil se pozoruhodným vyjádřením v pohnuté době předreformační, když pravil: "Dejte pod můj dozor všechny děti do 16 roků a já vám vytvořím z nich nejstrašnější armádu světa v boji o Krista." V této větě ještě dnes leží kus pravdy, ač vyslovena byla ústy muže s nezkrotnou žádostí po moci, ale byla také výronem obdivuhodné znalosti duše lidské.

Tedy rodina nic — národ nic, ale škola všechno. Školou budujem rodinu a rodinou zase národ. Co budujem mimo školy, je bud' sentimentální život, aneb toliko doplňkem průprav k těm. Avšak i tyto malé moci, tyto sentimentality a doplňky chovají v zárodcích svých bud' právo po uznání a tu se rozšíří prohloubením, aneb zanikají, není-li síla, která je dovede hnáti, opřená mravními potřebami života. A takovou je Sokolská organizace. Ona chová v sobě nejpřirozenější poznatky práva na toto vítězství, jelikož trvá v zásadách svých na zachování života a pokračováním téhož k vyšším metám mravní i fyzické dokonalosti člověka. Nuže, je možno myšlenku Sokolskou vměstnat do Českoamerického koutka? Ona je naopak myšlenka, která ve svém mohutném tlaku životnosti je schopná zaplnit celý svět. Ovšem, v našem úzkém prostoru světovém nemůžeme si jaksí uvědomiti, že Sokolská myšlenka po šedesátileté zkoušce ohněm — když již vykonala ze dvou třetin své poslání — patří celému lidstvu, na základě nepsaného dorozumění všech velikých geniů světových.

A kdybychom i na takovou závratnou výši ještě nyní nemysleli, proč se pečlivěji nestaráme o to, abychom zapráhli do práce budoucí naše následovníky? V zemi této, kde za myšlenkou rodi se práce a kde rok znamená dějinnou epochu, hrajeme si s myšlenkou Sokolskou, máme ji pro zábavu v prázdných chvílích, k ukrácení prázdnin života, pro osobní pohodlí, kde bychom si mohli zajít zahrát v karty a vytancovati se. Sokolství roste u nás ve fetiš sobectvím zholedbalých duší a zatím mládež nám dorůstá a mizí bez poznání opravdových našich snah v moři bijícím vůkol nás a při tom z Čech nám ještě radí, abychom vše nechali při starém. Obávají se patrně, abychom se neamerikanisovali tuze rychle a dopouštějí se tím chyby. Předně proto, že účinku amerikanisování nejsme s to klásti žádné překážky a trváme k němu dotud v odporu, pokud budeme dbáti, aby naše dorůstající mládež — třeba mezi sebou obcovala jazykem země — naučila se žiti našim životem, poznala hloubku snah Sokolských, zachovávala si z generací do generace úctu a vážnost

ku svému a svých předků původu i udržovala kulturní styky se starou vlastí i mravně tuto podpořila, zároveň při tom šířila myšlenku Sokolskou. Tedy, v případě tomto není se co bát amerikanisace, nýbrž počestění, vlivem myšlenky sokolské. Jsem přesvědčen, že za takto daných poměrů, budou to Sokolské organizace, které přežijí v této zemi všechny jiné — třeba v poněkud změněné formě, upravené tlakem podmínek životních. Avšak k této metě přivést nás má nové cvičitelstvo a vzdělavatelé. Vymezení práce a rozdělení této bude radikálnějším řezem na životě Sokolském. My se nesmíme spokojovati více s tělocvikářem — cvičitelem, aniž s cvičitelem s naprostou znalostí toliko soustavy Tyršovy. Chceme, aby cvičitel náš byl nám také učitelem — v praktickém smyslu Tyršových ideálů mužnosti. Nutno doznati, že poslední slet v Chicagu jest prvním předchůdcem jítrenky nové této doby. Před sletem rozléti se cvičitelé nedávno přijeti z Čech po celé zemi za apoštolskou, sokolsky-buditelskou a vzdělávací činností a zimničná tato práce skvěle byla odměněna nádherným obrazem sletu. Naše kursy musejí býti etapami u výběru i vzdělávání nových cvičitelů. Tento výběr nemá býti, jako až dosud, hazardní, ale cílevědomý. Hned ve sborech při výběru kursistů musíme si uvědomiti, že toto činíme s plným přesvědčením o schopnostech čekanců k úkolům důležitým. Takový čekanec měl by ovládati oba jazyky a povahově založen čistými liniemi duševní rovnováhy — sebekritický a nadšenec pro vše ušlechtilé a krásné, nesobecký a hotov obětovati část své nejlepší bytosti pro snahy vyšší, pro snahy lidské. Také by se měl bráti zřetel na čekancův rozhled a logický zdravý soud v otázkách sociálního života, nekolisavých povah v přesvědčení a s úplnou znalostí zásad Tyršova Sokolského programu. Toto vše nedá se naučit u čekanců za krátko, to musí v cvičiteli vyrůst, a v práci v tělocvičně se musí vykovat. Že mám před zrakem jasný důkaz toho, o čemž píši, uvádím: tři roky úporné — avšak cílevědomé práce br. Machovského v našem sboru, jakožto důkaz co lze dokázati jedinci — cvičiteli, pak-li vědom jest si své povinnosti a tuto také koná; i více — obětuje pro své chovance vše co v něm nejlepšího.

A. L. Jadrníček.

St. Louis, Mo..

Na rozloučenou s účastníky všesokolského sletu do Prahy, uspořádán "večírek na rozloučenou" v sobotu 24. dubna. Byl to večírek, dýšící upřímným přátelstvím a bratrstvím a nálada při hudeb krajana Barcala byla v pravdě slavnostní. Na rozloučenou, s přáním šťastné cesty, promluvil starosta br. Karas a jménem výpomocného výboru odevzdal br. Vogel každému odjíždějícímu sborový odznak Sokola St. Louis. Šťastnou cestu našim třiceti st.-louisským účastníkům a šťastný návrat po těch velkolepých slavnostech, kterých budou všichni účastníci svědky po dobu všesokolského sletu v matičce stověžaté Praze.

Naše veřejné cvičení bude odbýváno tentokrát v sokolském tábořišti v Kimswick dne 31. května. Bratr cvičitel Eliášek koná rozsáhlé přípravy k veřejnému ročnímu vystoupení a doufáme, že bratři sobě dají na ten den dostaveníčko v našem "Campu" a že tam budeme všichni do jednoho. — Správní výbor Campu appelleje na členy ku pomoci na úpravu Campu — tedy bratři, komu možno, dojížděte do Kimswick a podejte pomocnou ruku ku práci zvelebení

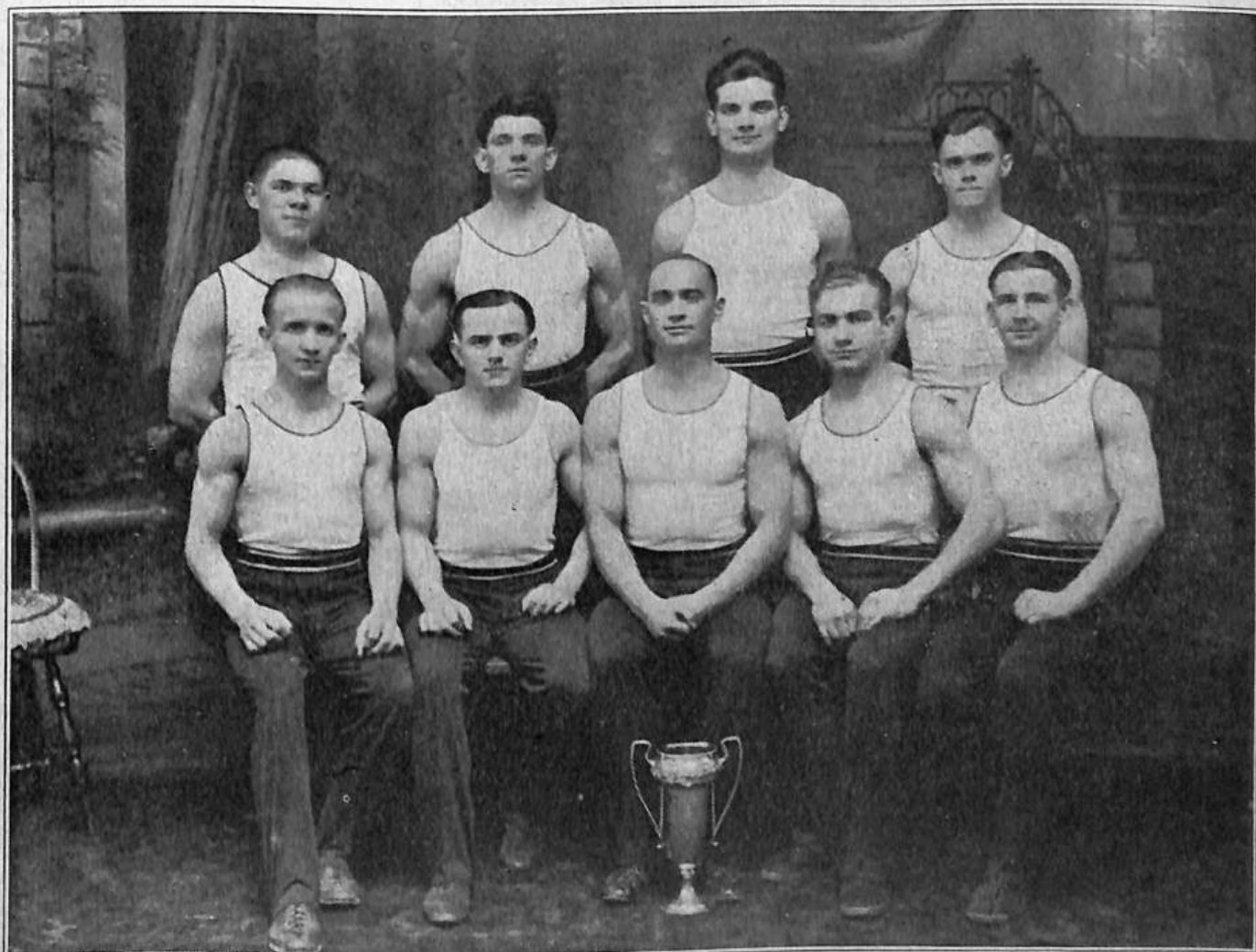
našeho letního sokolského stánku. Pomozte bratřím, kteří obětují se tolik pro naše sokolské tábořiště.

Gustav Vogel.

Berwyn, Ill.

Dne 4. dubna bude tomu rok, co Sbor Sokolic Berwyn uveden byl do A. O. S. Doposud nebyla však žádná zpráva z našeho Sboru podána, což by nasvědčovalo tomu, že zde vůbec nic neděláme. V naší Sokolovně je však stále rušno. Náš dorost zahrál divadlo "Rozpustilý nápad" ve prospěch Sokolic. Nyní si založil klub "Česká Vlast", který zdárně prospívá. Mají

vedení sestrám cvičitelského sboru. Sestra podnáčelnice (Marie Nováková) vedla žákyně a žáky ku společným prostným. Sestra vysloužilá náčelnice Anna Černá, vedla dorostenky a sestra náčelnice Růžena Křížková vedla ženy ku sletovým prostným. Díky naší cvičitelce, za tu velice krátkou dobu co jest cvičitelkou v naší jednotě, můžeme se pichlubit dobrými cvičenkami jako kterákoliv jednota, která již po mnoho let má stále dobré cvičitele. Sestra Vacková nehledí jen k tomu, aby naše sestry uměly cvičit, ale aby včas potřeby mohly samy vzít vedení do svých rukou. Bratr Oselka, cvičitel Sokola, vedl dorostence

Družstvo Sokola Detroit, jež dobylo první ceny v závodech prostných, pořádaných 30. března 1926 pod záštitou Department of Recreation města Detroit. Soutěžili turněři němečtí, dánští, švédští a Sokol Polský.

v přípravě divadlo "Chudý písničkář." Cvičitelský sbor pořádal zábavu u stolů. Sokolice pořádaly maškarní zábavu, která se znamenitě vydařila. V přípravě mají zábavu pro děti. Dramatický Odbor Sokola nám letošní sezonu předvádí pečlivě vybrané kusy. Poslední divadlo sehráno ve prospěch Cvičitelského Sboru. Naposled naše nejkrásnější zábava, veřejné cvičení, odbyvané dne 7. března za velké účasti obecního vydařilo se jak morálně, tak finančně. Cvičeno 14 čísel. Nechci se rozepisovat o každém čísle zvlášť, neb by se tím dopis hodně prodloužil a bratr redaktor má teď nával dopisů. Všechna čísla byla krásně zacvičena. Sestra Anna Vacková, cvičitelka Sokolic, dala

i muže sám. Škoda, že mužů cvičilo tak málo. Doufejme, že bratr Oselka vychová z dorostu zdatné Sokoly. Nazdar!

Josefa Sýkorová.

Dallas, Tex.

Milí bratři!

Posledně v "Americkém Sokole" ztvrzen byl obnos od našich Jednot pro pohořelou T. J. Sokol v Penelope v sumě \$159.05. Mimo to ještě přispěli: T. J. Sokol v Oak Park, Ill. \$12.60; T. J. Sokol v Newark \$2.00; T. J. Sokol ve Wilber, Neb. \$10; sbírka podniknutá br. Havránkem ve West při schůzi \$7.00. Do dnes tedy celkem sešel se obnos \$190.65. Jednotě v Penelope pořídili

jsme a odeslali hrazdu, bradla, koně, dále pak tyče, kroužky a míč na vrh pro ženy. Jednota v Penelope sama prozatím přispěla na fond na nářadí \$50.00 a později pomohou více. Do úplného splacení nářadí bude, dle dohody učiněné, majetkem župním. Jednotě Wacovské, která shořelé nářadí T. J. S. v Penelope zapůjčila, bude dle úmluvy zajištěn v novém nářadí díl ve výši dobrovolné sbírky, učiněné Ústředním výborem župním a Jednota Wacovská na dále díl svůj propůjčí Penelopským do té doby, než nějaké jiné právoplatné usnešení obou sborů dohodu nezmění. — Těší nás, že br. Košarovi bylo dovoleno pronést slavnostní řeč na sletu župním v Seaton v srpnu. Čekáme z návštěvy jeho nové vzpružení. Na zdar!

Za župu Jižní:

Franta Rendl, tajemník,

L. O. Hošek, starosta.

LIDU ČESKOSLOVENSKÉMU V MINNESOTĚ!

St. Paul, Minnesota.

Z vděčnosti a uznání nezapomenutelných zásluh presidenta Wilsona o osvobození československého lidu z jáma cizáckého, usnesla se Československá Národní Rada v Americe, v kteréž zastoupeny jsou Československé Národní Sdružení, Národní Svaz Českých Katolíků a Slovenská Liga, postavití jemu důstojný pomník v Praze v Čechách z dobrovolných příspěvků všech lidí československého původu v Americe. Rozvrh na pomník vypočten na \$25,000.00.

Jest to nejen záslužno, ale takřka povinností, trvale zvěčnit památku presidenta Wilsona jako upřímného přítele národa Československého.

Pomník ten, mimo to, bude vždy připomínati našim rodným bratrům tu lásku a obětavost amerických Čechů a Slováků, kteráž vyvrcholila v samostatnost lidu československého.

Pomník ten bude připomínati ovoce svornosti a vytrvalosti, s jakou bylo pracováno a již jest nyní tolik zapotřebí národu československému.

A co jest nám Čechům a Slovákům ne méně důležitým, jest to, že uskutečněním tohoto podniku zjednáme, ba skoro vynutíme pro sebe nám náležející úctu u národa amerického, který hledí na národ náš jako na méně cenný, polovzdělaný, povyšující národy nordické nad národ náš.

Jest určeno, by se sebralo v Minnesotě jeden tisíc dollarů. Chopme se tedy příležitosti a nepatrným peněžitým příspěvkem pojistíme sobě úctu cizinců, spokojené vědomí, že jsme hřívnou svou přispěli na velký vlastenecký podnik a pak nehynoucí vděk našich potomků.

Jelikož spolky a řády nemohou uvalovat na členstvo poplatky na podobné podniky, jest tato žádost předložena vám co občanu americkému původu československého.

Dar, v jakémkoliv obnosu, laskavě doručte co nejdříve účetníku vašeho čl. spolku, kterýž milerád vyhotoví kvitanci dvojí, jednu doručí vám a druhá bude uložena v základech Wilsonova pomníku.

S přáním dokonalého zdaru za výbor pro stát Minnesota Československé Národní Rady,

F. B. Matlach, předseda,

Jos. L. Kapoun, taj.

John M. Pešek, pokladník,

Jos. Pavlíček, Vác. J. Ševčík, Al. Loss a Fr. Ševčík.

ZÁPISY A ZPRÁVY ČINOVNÍKŮ

Z Výkonného Výboru Americké Obce Sokolské.

Schůze dne 24. května 1926.

Přítomno 27 zástupců. Omluveni: Dr. Mueller, Hanzlik, Falta, Doležal, Novák, Houser, Rychtaříková, Zápis schůze minulé schválen.

Sokol Chicago oznamuje nového zástupce Dra. Leo Wedelesa na místo bra. J. Paskovského. Starosta vítá jej ku práci společné ve Výk. Výboru, načež Dr. Wedeles po vysvětlení příčiny ku odvolání br. Paskovského slibuje pracovati pro dobro celé Obce.

Žádost nově založené jednoty v Burwell, Nebr. o přijetí do svazku A. O. S. schválena. Nová jednota čítá 40 mužů a 3 ženy a projevuje naději, že v krátkém čase počet její se zdvojnásobí. K žádosti přiloženo vkladné \$5.00 a adresář všech členů.

Ústř. Výb. Župy Východní a Pacifické s díky potvrzují příjem mimořádného příspěvku na r. 1926 a slibují využití ho ku prohloubení práce v jednotách svých.

K žádosti Sokolic Chicago o změnu vybraných cvičenek na slet do Prahy po vysvětlení náč. br. Jelínka výběr cvičenců a cvičenek schválen, jak byl Ú. T. O. předložen.

Dopis klubu Sparta přijat na vědomí a odkázáno redaktoru Sok Amer., aby učinil patřičný projev ku příjezdu fotbalové čtyři pražské Sparty jménem Amerického Sokolstva.

Zprávy: Schválena zpráva jednatele Výk. Výb., Ústřed. Technického Odboru a Ústř. Vzdělávacího Odb. Návrhy v této obsažené odkázány ku projednání ke zprávě výpravního výboru, návrh na zakoupení filmu VIII. sletu schválen a vyřízení předáno br. Dr. Štolfovi, který bude zastupovati v Praze Ú. Vzděl. Odbor. Upravený a doplněný film ze sletu chicagského bude vzat s sebou do Prahy ku propagaci.

Br. starosta podává zprávu z výpravního výboru, k níž přítomní zástupci fy. Skala & Co. podali žádané informace. Jak z celkové účasti obou výprav vysvitá, bude nutno mimo volných přeplavů a peněžitého výnosu od přeplavni spol. sehnati částku \$7,000 na vypravení cvičenců, kursistů a vedoucích.

O způsobu, jak tento obnos hraditi, rozpravena debata. Oba odbory: technický a vzdělávací k tomu účeli povolují každý \$1,500 ze svého fondu. Mimo to schválen návrh Ú. Vzděl. Odboru, aby vzhledem k tomu, že red. Sok. Amerického odjíždí na slet do Prahy, upuštěno bylo od vydání červencového a srpnového čísla Sok. Amer., za to pak aby číslo záříjové bylo rozšířeno bohatou látkou ze sletu.

K úhradě hotovosti pokladni navržena dle článku 16. odst. k) stanov A.O.S. mimořádná daň ze člena a to 50c z muže a 25c z ženy, splatná do konce roku 1926. Návrh po delší debatě schválen.

Br. Jelínek děkuje jménem cvičenců a cvičenek a slibuje, že výlohy na ně nebudou obětovány marně.

Fy. Skala a Co. poskytne cvičencům II. třídu, což vzato s povděkem na vědomí.

Delegaci nařizeno pozdraviti předs. Č.O.S. v Praze za americké Sokolstvo.

Ku konci br. starosta loučí se se zástupci V. V. a klade přítomným zástupcům na srdce, aby v jednáních vysvětlili význam a poslání výpravy, hlavně kurstistů a tak získali je pro mimořádnou daň. Všichni účastníci výpravy se přičiní, aby vydání s ní spojené nebylo nadarmo.

Přijato pozvání Sok. Berwyn ku 15-letému výročí dne 6. června. Členové Výkonného Výboru se hromadně účastní.

Příjem v květnu 1926:

Sokol Čechie za sletové nálepky	\$ 3.75
Sokolice Los Angeles, Cal., přisp. za I. ¼letí	14.75
Sokol Slávský za sletové nálepky	50.00
Sokol Hopkins, přisp. za I. ¼letí	24.75
Sokol Racine za 7 odzn. A.O.S. a slet. nálepky	10.75
Sokol Slávský přisp. za I. ¼letí	503.00
Sokol Edwardsville za slet. nálepky	2.50
Sokol Petersburg, Va. přisp. za T. ¼letí 12.50 a za slet. nálepky \$1.50, celkem	14.00
Sokolice Plzeňské přisp. za I. ¼letí	115.00
Sokol Burwell, Neb., vkladné ku A.O.S.	5.00
Sok. Manitowoc, Wis., př. za III. a IV. ¼l.	17.50
W. Zábranský za odznak A.O.S.	1.25
Sokol New York přisp. za I. ¼letí	265.50
Sokolice New York přisp. za I. ¼letí	64.60
Sokol Svornost, Bronx, přisp. za I. ¼letí	12.00
Sokol Town of Lake za sletové nálepky	11.00
Sokol East St. Louis za sletové nálepky	5.50
Sokol Curtis Bay, Md. za sletové nálepky	3.00
Sokolice Schenectady za sletové nálepky	2.50
Sokol Yukon, Okla., za sletové nálepky	2.00
Sokol Portland, Ore. za sletové nálepky	3.00
Sokolice Baltimore, Md. za sletové nálepky ..	3.50
Sokolice Crete, Neb. za sletové nálepky	3.50
Sokol Newark, přisp. za I. ¼letí	17.50
Sokol Seattle, Wash. přisp. za I. ¼letí	13.75
Sokol Newark za 3 odznaky A.O.S.	3.00
Sokol Denham za sletové nálepky	1.00
Sokol Hutchinson za sletové nálepky	1.50
Sokol Wilber, Neb. za sletové nálepky	5.00
Sokol Žižka, Dallas, Tex. přisp. za I. ¼letí ..	39.25
Sokol Schuyler, Neb. přisp. za I. ¼letí	38.50
Sokol Philadelphia za sletové nálepky	2.50
Sokol Cedar Rapids za sletové nálepky	14.25
Sokol Ennis, Tex., za sletové nálepky	2.50
Sokol Little Ferry za hūd. k sletu chic.	.50
Sokol Říp, Pittsburgh, za sletové nálepky	1.50
Sokol Schuyler, Neb., za sletové nálepky	3.00
Sokol Newark za sletové nálepky	1.50
Sokol Hopkins za sletové nálepky	2.00
Sokolice Berwyn za sletové nálepky	10.00
Sokol East Bernard, Tex., za sletové nálepky ..	1.50
Sokolice Crete, Neb. přisp. za I. ¼letí	20.00
Sokolice Detroit, přisp. za I. ¼letí	15.25
Sokol Los Angeles, přisp. za I. ¼letí	41.00
Sokol Cedar Rapids, přisp. za I. ¼letí	131.50
Sokol Philadelphia přisp. za I. ¼letí	23.50
Sokolice Omaha přisp. za I. ¼letí	18.50
Sokol Oakland, Cal. přisp. za III. a IV. ¼letí ..	20.85
Sokol Berwyn za sletové nálepky	7.00
Sokol Los Angeles za sletové nálepky	3.75
Sokol Oklahoma City za sletové nálepky	2.50
Sokol East Islip, N. Y. za sletové nálepky	2.50

Sokol San Francisco za hudbu a slet. nálepky ..	6.00
Sokol Minneapolis, za 12 odzn. a slet. nálepky ..	14.50
Sokol Seaton, Tex. za sletové nálepky	1.50
Sokolice Cedar Rapids za sletové nálepky	11.00
Sokol Hawthorne za sletové nálepky	2.00
Sokol Tábor, Chic., za sletové nálepky	9.00
Sokolice Detroit za sletové nálepky	3.00
Sokol Havliček-Tyrš přisp. za I. ¼letí	165.50
Sokolice Rozvoj za sletové nálepky	3.00
Sokol Los Angeles za 7 odznaků A. O. S.	7.00
Sokol Hawthorne přisp. za I. ¼letí	18.50
Sokol Cleveland přisp. za I. ¼letí	79.75

Celkem \$1,904.20

Vydání v květnu 1926:

Čís. čeku:	
353—Jar. Jelinek za red. Těl. Hl. (dub. květ.) \$	50.00
354—J. Závodný, závdavek na slet. film.	65.00
355—Illinois Bell Telephone Co.	6.25
356—Za záruku (Secur. Bond) jed. V. V.	12.50
357—Jar. Košar služné jednatele V. V.	200.00
358—Nár. Tiskárna za tisk a dopr. Sok. Am.	542.03
359—Dr. Lad. Štolfa za redakci Sok. Am.	50.00
360—Řed. Sok. Chicago nájem z úřadovny ..	23.00
361—Poštovné vydání úřadovny	5.56
362—J. Kos na vydání Ústř. Tech. odb.	16.06
363—Fr. Pliska, cest. výlohy do Pittsburghu ..	10.00
364—Jar. Jelinek za red. Těl. Hl. (červen) ...	25.00
Bance za výměnu čeků	.80

Celkem \$1,006.20

Přehled:

Hotovost z minulého měsíce	\$5,089.27
Příjem v květnu	1,904.20
Úrok z bankov. vkladu	8.73

Celkem \$7,002.20
Vydání v květnu 1,006.20

Zbývá hotovost pokladni \$5,996.00

Z Á P I S

ze schůze Ústř. Techn. Odboru A.O.S. konané dne 28. května 1926.

Schůze zahájena br. Jelinkem za přítomnosti bratří Machovského, Kosa, Regnera a sester Vackové, Hovkové a Kadlecové. Omluveni br. Tomeš a Oselka.

Schůze zahájena br. Jelinkem o 6:30 hod. več. Zápis ze schůze minulé čten a schválen. Br. náčelník podává stručnou zprávu týkající se výpravy na VIII. Slet v Praze. Všichni cvičenci zařazení do reprezentační čtyř A.O.S. odjedou do New Yorku v neděli dne 30. května pod vedením br. Regnera, kdež účastníci se společného nácviku nejen prostných sletových a cviků závodních, ale i společného vystoupení A.O.S. v Praze. Cvičení toto jest již hotovo a cvičiti je bude 63 cvičenců. Všichni účastníci tito byli závčas uvědoměni.

Br. Náčelník předčítá dopis od náčelnictva Č.O.S. v Praze, zasláný br. A. Hellerem, kdež nám oznamuje, že všichni, kteří budou cvičiti sletová prostná v Praze musí se bezpodmínečně účastniti zkoušek vyřadovacích tamtéž. Též se pokusí o to, zda-li by na žádost Ú. T. O. A. O. S. mohl kurs v Praze se zkrátit ze 6 neděl

na 4. K společnému nácviku v Praze můžeme použítí kteréhokoliv cvičiště v Praze.

Br. náčelník s br. Kosem odjedou dne 29. května na slet Slovenské Tělocvičné Jednoty v Bridgeport, Conn. jako zástupci Ústř. Techn. Odb. A.O.S.

Před odjezdem z New Yorku uspořádána bude tělocvičná akademie tamtéž.

Br. Machovský oznamuje, že jednotka C. Rapidska byla by si přála, kdyby byl býval i z jednoty jejich někdo do kursu vybrán.

Br. náčelník oznamuje, že vybíráno bylo pouze dle dobrozdání a doporučení župou, a ne dle přání jednot. Schůze skončena o 7:30 hod. večer.

Josef Kos, tajemník Ú. T. O.

PROTOKOL

schůze Ú. V. O., A. O. S., konané dne 21. května 1926.

Vzhledem k tomu, že předseda br. Dr. Anton Mueller nemohl se do této schůze dostavit a v čas byl omluven, zvolen za předsedajícího pro tuto schůzi br. Dr. L. Štolfa.

Přítomni byli bři. Horlivý, Klepal, Raisler, Zrna, Prchal, Vojan a Černý. Omluveni bři. Dr. Mueller, D. Novák a sestry Harmáčková a Dobiášová.

Protokol ze schůze minulé čten a po přečtení schválen v plném znění.

Po té rozproudila se čilá debata stran naší výpravy na Osmý slet všeslovanského sokolstva v Praze a vzhledem k tomu, že výprava tato vyžádá si dosti značných výdajů, usnešeno doporučit bratrskému Výk. Výb. A. O. S., aby vypsál zvláštní daň z hlavy a to: 50c na každého bratra a 25c na každou sestru, z kteréžto daně by se kryla vydání na onu výpravu.

Dále usnešeno na návrh br. Raislera, podporovaný br. Dr. Vojanem, aby náš úřední sokolský orgán "Sokol Americký", v měsíci červenci a srpnu nebyl vydán. Potřebné formality u poštovního úřadu vyřídí bři. Raisler a Zrna.

Bratr Horlivý navrhuje, aby redaktor Sok. Am. br. Dr. L. Štolfa byl oprávněn zakoupiti štočky (cuts).

Ku konci pak oznamují bři. Raisler (Sokol Chicago), Zrna (Sokol Oak Park), Žaloudek (Town of Lake) a Klepal (Sokol Tábor) o činnosti svých jednot.

Po té ještě přetřásána otázka stran sblížení se s vztahující se ke sletu v Praze. Návrh ten byl podporován a jednoduše přijat.

Rovněž usnešeno, aby br. Dr. Štolfa byl oprávněn buď koupí neb výměnou zaopatřiti film Osmého sletu v Praze. Potřebné listiny br. Dr. L. Štolfovi, opravňující jej k této koupí, vystavi tajemník.

Stran filmů z našeho sletu usnešeno zakoupiti ještě jeden otisk a odevzdati tento bratrům Slovákům, poněvadž jsou k tomuto oprávnění. Dále usnešeno věnovati Výk. Výb. z fondů Ú. V. O. \$1,500.00 na výdaje sletové výpravy.

bratry Poláky a Rusy a usnešeno zachovati stanovisko příznivé.

Bratr Klepal upozorňuje, by reprezentanti naší sokolské výpravy, bude-li jim možno, připojili se k výpravě rodiny Dr. Jana Káry, který jest pochován v Srbsku a jménem Sokolstva položili věnec na jeho hrob. Zesnulý byl dlouholetým členem Sokola Plzeňského.

Tím schůze skončena. Na zdar!

Franta Černý, tajemník.

ZE ŽUPY STŘEDNÍ

Zápis ze schůze Tech. Odb. Žen Župy Střední, konané dne 15. května v Sokole Havlíček-Tyřš.

Schůzi zahájila sestra Vacková za přítomnosti sester Hovorkové, Kocmoudové, Křížkové, Bizkové, Kadlecové, Zýkové a Kutílkové. Omluven br. Regner.

Protokol z minulé schůze přijat a schválen jak čten.

Na nácvičné hodině v Sokole Berwyn byly přítomny sestry ze Sokola Berwyn, Chicago, Slávský, a sestry z předsednictva všechny mimo sestry Zýkové a Hovorkové, které nebyly omluveny.

Zpráva náčelnice:

Sestry ze Sokola Chicago a Plzeňský cvičily na metacím stole na župní Akademii místo na župním veřejném.

Zkoušky na kurs a na americké vystoupení konaly se v sobotu, 22. dubna. Výsledky byly následovny: Ze zkoušky na kurs 1. Rose Bizková, 2. Anna Černá, 3. Emilie Kutílková, 4. Rose Procházková a 5. Tillie Kadlecová. Poněvadž sestra Černá nemůže jeti, půjde na páté místo sestra Eliška Dobiášová. Sestry na zkoušky pro sletová prostrná bylo 10, každá samotná a tři pohromadě. Na prvním místě byla Hilda Zýková.

Zpráva přijata.

Sestra náčelnice obdržela pokyny pro sestry, které jedou do Čech. Též měla rozepsány dopisy na náčelnice k vůli veřejnému cvičení.

Na župní veřejné byly třídy rozděleny následovně:

I. třídu společně s žáky sestra Bizková.

II. třída žákyň — sestra Hovorková.

Dorostenky — sestra Kocmoudová.

Ženy — sestra Vacková.

Nástupy si sestry vypracují a též si udělají značky na cvičiště. Sestry s ena nástupy sejdou v úterý, 25. května v 8 hodin večer.

Příští schůze bude v Praze, poněvadž celý Tech. Odbor mimo sestry Křížkové jede do Prahy.

Tím byla schůze skončena.

Na zdar! Emily Kutílková, záp.

Br. J. F. Sikyta povýšen.

Br. Jan F. Sikyta, člen Sokola a známý spolkový pracovník v mnohých jiných spolcích, povýšen byl nedávno na superintendenta poštovních zásilek. Br. Sikyta jest zaměstnán v poštovní službě již 40 let a jeho povýšení jest vskutku zasloužilým uznáním dlouholeté jeho práce. V novém jeho postavení jest mu podřízeno skoro pět tisíc poštovních zaměstnanců a 520 poštovních automobilů koná práci jeho oddělení. Br. Sikyta narodil se na západní straně města Chicaga ze známé rodiny. Jest mužem rázným a veskrze zkušeným a co takový jistě bude chloubou nás Čechů, že tak zodpovědné místo mu bylo svěřeno.

SPARTA.

Klub českých hráčů kopané Sparta jest přítomně na zájezdu do Chicaga, kde sehrál několik zdařilých her. Členové klubu Sparta jsou výteční hráči a vskutku velmi dobře reprezentují český sport v cizině a proto jest na našich krajanech, aby svou přítomností při jejich hrách dali na jevo své uznání a sympatie tomuto klubu.